

FINANSMINISTERIET

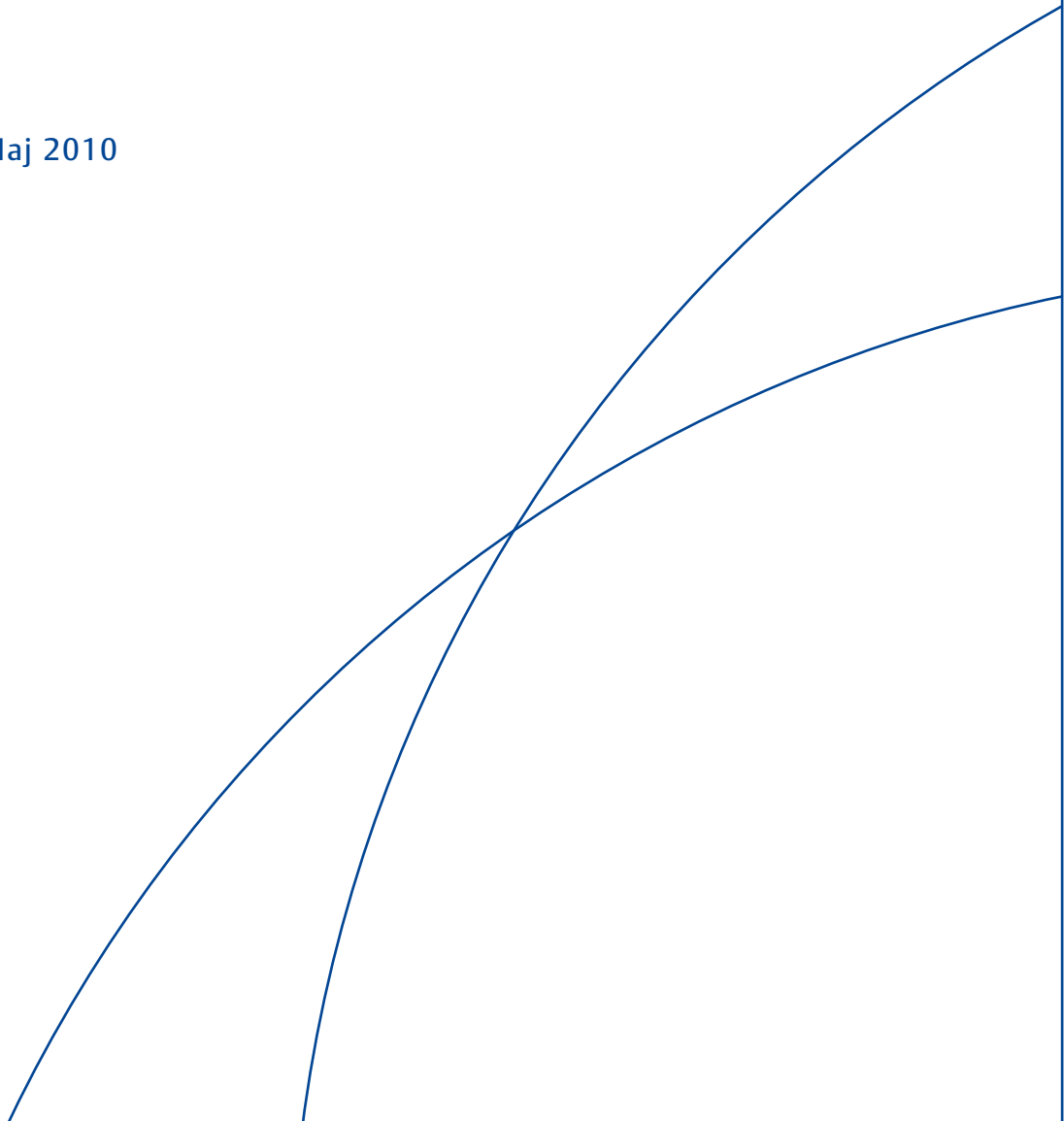
Budgetoversigt 1

Maj 2010

Budgetoversigt 1

Maj 2010

Budgetoversigt 1
Maj 2010

I tabeller kan afrunding medføre,
at tallene ikke summer til totalen.

Publikationen kan bestilles eller afhentes hos:

Rosendahls - Schultz Distribution
Herstedvang 10,
2620 Albertslund
T 43 22 73 00
F 43 63 19 69
E Distribution@rosendahls-schultzgrafisk.dk
W www.rosendahls-schultzgrafisk.dk

Henvendelse om publikationen

kan i øvrigt ske til:
Finansministeriet
Udgiftspolitisk center
Christiansborg Slotsplads 1
1218 København K
Telefon 33 92 33 33

Omslag: BGRAPHIC
Foto: Colourbox
Tryk: Rosendahls - Schultz Grafisk
Oplag: 2.000
Pris: 75 kr. inkl. moms
ISBN: 978-87-7856-944-8

Elektronisk publikation:

Produktion: Rosendahls - Schultz Grafisk
ISBN: 978-87-7856-945-5

Publikationen kan hentes på
Finansministeriets hjemmeside:
www.fm.dk

Indholdsfortegnelse

1	Indledning	5
2	Statens finanser	13
2.1	Oversigt over statens finanser	14
2.2	Statens udgifter	16
2.3	Statens indtægter	21
2.4	Statens finansieringsbehov og gæld	27
3	Offentlige finanser og finanspolitikken	33
3.1	Offentlige finanser	34
3.2	Finanspolitikken aktivitetens virkning	47
3.3	Strukturel saldo	49
4	English summary	53
4.1	General government finances	53
4.2	Fiscal stance	57
4.3	Structural budget balance	59
4.4	Central government finances	60
4.5	Central government financing requirement and debt	62
Bilag 1	Engangsforbedringer og ekstraordinære forhold, 1997-2010	69
Bilag 2	Offentlige finanser, 2009-2011	75

1. Indledning

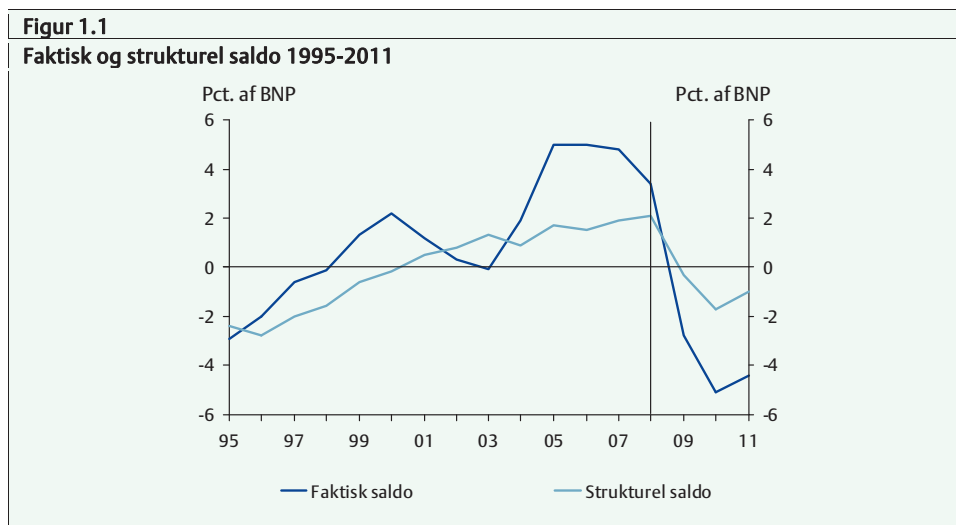
Det internationale økonomiske tilbageslag påvirker stadig Danmark i 2010, men der er udsigt til, at konjunktursituationen lysner i 2011, *jf. Økonomisk Redegørelse*, maj 2010.

Finanspolitikken er lempet markant i 2009 og 2010 for at understøtte vækst og beskæftigelse. De finanspolitiske lempelser i 2009 og 2010 omfatter navnlig markant vækst i de offentlige investeringer og en betydelig reduktion af beskatningen i medfør af skattereformen i *Forårspakke 2.0*. De finanspolitiske lempelser i 2009 og 2010 har bidraget til, at Danmark er kommet godt igennem krisen.

Lavkonjunktoren i 2009 og 2010 og den ekspansive finanspolitik indebærer store underskud på de offentlige finanser. Underskuddet i 2009 er opgjort til 46,7 mia. kr., og det forventes at stige til 88,2 mia. kr. i 2010. Samlet set svækkes de offentlige finanser med knap 150 mia. kr. fra 2008 til 2010.

Med regeringens strategi for finanspolitisk konsolidering, *jf. Konvergensprogrammet 2009 og Danmark 2020*, februar 2010, er der forudsat en forbedring af de offentlige finanser fra 2010 til 2011. De offentlige investeringer forudsættes i 2011 bragt ned fra et historisk set højt niveau i 2010, og der forudsættes uændrede rammer for det reale offentlige forbrug. Dertil kommer, at indfasningen af skattereformen i *Forårspakke 2.0* styrker de offentlige finanser i 2011.

Overskuddet på den strukturelle saldo på 2,1 pct. af BNP i 2008 ventes ændret til et underskud på 1,7 pct. af BNP i 2010, *jf. figur 1.1*. Forværringen af den strukturelle saldo fra 2008 til 2010 afspejler især de markante finanspolitiske lempelser i 2009 og 2010. Fra 2010 til 2011 skønnes den strukturelle saldo forbedret fra -1,7 pct. af BNP til -1,0 pct. af BNP i lyset af den forudsatte konsolidering af de offentlige finanser, *jf. også nedenfor*.

Offentlige nøgletal i 2009 og 2010

På statsregnskabet for 2009 er underskuddet på statens finanser, den såkaldte DAU-saldo, opgjort til 29,8 mia. kr., *jf. tabel 1.1*. DAU-underskuddet blev dermed 22,7 mia. kr. mindre end skønnet i *Budgetoversigt 3*, december 2009. I 2010 er underskuddet opgjort til 99,5 mia. kr. eller 22,1 mia. kr. mere end skønnet i december, *jf. også kapitel 2*.

Knap 19 mia. kr. af merindtægterne i 2009 og mindreindtægterne i 2010 skyldes den regnskabstekniske håndtering af de forlængede kredittider for A-skat og arbejdsmarkedsbidrag. I decemberskønnet var det forudsat, at indtægterne fra den udskudte A-skat og det udskudte arbejdsmarkedsbidrag i 2009 blev bogført i 2010, mens de på statsregnskabet er bogført i 2009.

Tabel 1.1				
Offentlige nøgletal for 2009 og 2010				
	2009		2010	
	December	Maj	December	Maj
DAU-saldo (mia. kr.)	-52,5	-29,8	-77,3	-99,5
DAU-saldo (pct. af BNP)	-3,1	-1,8	-4,5	-5,8
DAU-saldo ekskl. engangsforshold (mia. kr.)	-29,4	-27,6	-74,7	-76,2
DAU-saldo ekskl. engangsforshold (pct. af BNP)	-1,8	-1,7	-4,3	-4,4
Statens nettokassesaldo (mia. kr.)	-141,6	-110,0	-74,5	-102,7
Offentlig saldo ¹⁾ (mia. kr.)	-50,3	-46,7	-94,4	-88,2
Offentlig saldo ¹⁾ (pct. af BNP)	-3,0	-2,8	-5,5	-5,1
Strukturel budgetsaldo ²⁾ (pct. af BNP)	-0,6	-0,3	-1,6	-1,7
Realvækst i det offentlige forbrug (pct.)	1,6	2,5	1,0	0,8
Realvækst i de offentlige investeringer (pct.)	12,6	20,1	18,4	19,6
Finanseffekt (pct. af BNP)	1,0	1,1	0,8	0,8
Samlet aktivitetsevirkning af finanspolitik mv. ³⁾	1,3	1,4	1,4	1,4

1) Stat, regioner, kommuner og sociale kasser og fonde (A-kasser og Lønmodtagernes Garantifond).
2) Den strukturelle saldo tager højde for konjunkturernes påvirkning af de offentlige finanser samt særlige forhold, der primært er afledt af udviklingen på de finansielle markeder.
3) Finanspolitik og bidrag fra udbetalinger af selv pensioneringskonti og SP-midler. I 2010 er medregnet 1. års virkningen af tiltag i 2010 samt 2. års virkningen af tiltag i 2009.

Korrigeret for engangsforshold mv.¹ skønnes der et underskud på DAU-saldoen på 27,6 mia. kr. i 2009 og et underskud på 76,2 mia. kr. i 2010. Dermed svarer det korrigerede DAU-underskud stort set til det faktiske DAU-underskud i 2009, mens det lavere korrigerede DAU-underskud i 2010 primært kan henføres til en korrektion vedr. provenuet fra pensionsafkastskatten.

Statens nettokassesaldo, der er relevant i forhold til den umiddelbare virkning på statsgælden, udviste på statsregnskabet et underskud på 110,0 mia. kr. i 2009 og ventes at udgøre 102,7 mia. kr. i 2010. Nettokasseunderskuddet i 2009 blev dermed 31,6 mia. kr. lavere end skønnet i december, mens underskuddet er opjusteret med 28,2 mia. kr. i 2010. Justeringerne skyldes hovedsageligt den ændrede regnskabsmæssige håndtering af de forlængede kredittider for A-skat og arbejdsmarkedsbidrag.

Danmarks Statistiks foreløbige opgørelse af de offentlige finanser i 2009 viser et underskud på 46,7 mia. kr. i 2009, hvilket er ca. 3½ mia. kr. lavere end skønnet i december. Det skal primært ses i sammenhæng med højere skatteindtægter fra blandt andet pensionsafkastskatten og moms, *jf. også kapitel 3*.

Det offentlige underskud skønnes til 88,2 mia. kr. i 2010 svarende til 5,1 pct. af BNP. Dermed er underskuddet nedjusteret med 6,2 mia. kr., hvilket navnlig skyldes forventede større indtægter fra pensionsafkastskatten.

¹ DAU-saldoen korrigeret for engangsforshold mv. omfatter ikke korrektioner for konjunkturernes påvirkning og afspejler derfor ikke et strukturelt forløb, således som det beregnes for den strukturelle offentlige budgetsaldo, *jf. også kapitel 3*.

Den strukturelle saldo tager højde for konjunkturerne og andre midlertidige forholds påvirkning af de offentlige finanser. Der skønnes et underskud på den strukturelle offentlige saldo på -0,3 pct. af BNP i 2009 og -1,7 pct. af BNP i 2010 omtrent på linje med skønnet i december.

Realvæksten i det offentlige forbrug skønnes til 2,5 pct. i 2009 og 0,8 pct. i 2010. Forbrugsvæksten er dermed revideret op med 0,8 pct.-enheder i 2009 ifølge foreløbige regnskabstal for Danmarks Statistik, der viser et merforbrug i kommuner og regioner i 2009. I 2010 er realvæksten i det offentlige forbrug nedjusteret med 0,2 pct.-enheder fra 1,0 pct. til 0,8 pct. afledt af oprevisjonen af realvæksten i 2009. Et forventet merforbrug på 1 $\frac{3}{4}$ mia.kr. til blandt andet den aktive arbejdsmarkedspolitik i 2010 trækker isoleret set realvæksten op. På baggrund af de ministerielle rammeredegørelser for 2010 ventes der desuden yderligere merudgifter på statens driftsområder på 2 mia. kr. i 2010. Det lægges imidlertid til grund, at dette merforbrug begrænses, og det er således ikke medregnet i skønnet for det offentlige forbrug i 2010.

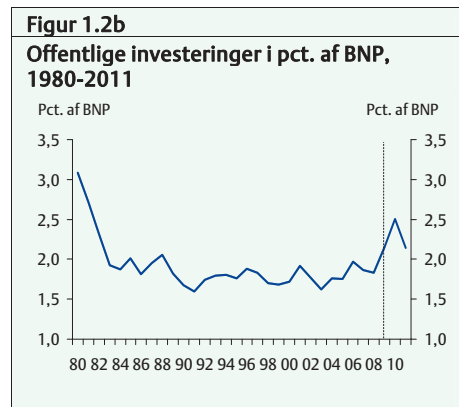
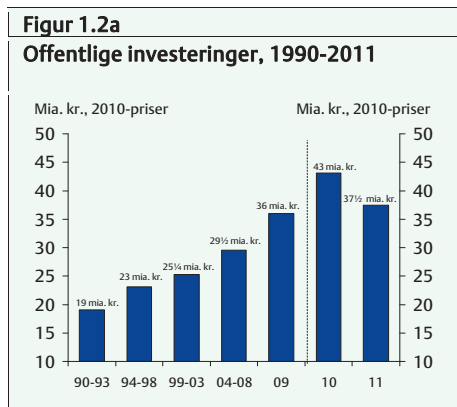
Realvæksten i de offentlige investeringer er opgjort til 20,1 pct. i 2009 og skønnes til 19,6 pct. i 2010. Dermed skønnes der en samlet vækst i de offentlige investeringer på knap 45 pct. fra 2008 til 2010.

Finanspolitikken i 2009 og 2010 er meget ekspansiv. Finanseffekten skønnes til 1,1 pct. af BNP i 2009 afledt af blandt andet igangsættelse og fremrykning af offentlige investeringer, renoveringspuljen til private byggearbejder mv. I 2010 styrkes aktiviteten yderligere blandt andet som følge af skattereformen *Forårspakke 2.0*, hvis indfasning er underfinansieret i 2010 samt vækstinitiativerne i finansloven for 2010. Finanseffekten i 2010 skønnes til 0,8 pct. af BNP.

Samlet set skønnes finanspolitikken i 2009 og 2010 at øge aktivitetsniveauet svarende til 2,1 pct. af BNP i 2010. Dertil kommer frigivelsen af SP og selvpensioneringsmidlerne i 2009 og 2010, som samlet set styrker aktivitetsniveauet med yderligere 0,7 pct. af BNP i 2010. Finanspolitikken og frigivelsen af opsparede midler i 2009 og 2010 ventes dermed at øge aktivitetsniveauet med i alt 2 $\frac{3}{4}$ af BNP i 2010.

De offentlige investeringer

Den lempelige finanspolitik i 2009 og 2010 følger blandt andet af betydelige løft i de offentlige investeringer fra et niveau på omkring 29 $\frac{1}{2}$ mia. kr. i årene 2004-2008 til 36 mia. kr. i 2009 og 43 mia. kr. i 2010, *jf. figur 1.2a*.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Også i pct. af BNP er der tale om et markant løft til knap 2¼ pct. af BNP i 2009 og 2½ pct. af BNP i 2010, *jf. figur 1.2b*.

I 2011 er der som en beregningsteknisk forudsætning antaget et niveau for de samlede offentlige investeringer på 37½ mia. kr. (2010-priser). Det er omkring 5½ mia. kr. lavere end i 2010, men 1½ mia. kr. mere end i 2009, hvor niveauet også ligger væsentligt over niveauet i tidligere år. Dermed er det lagt til grund, at der påbegyndes en gradvis tilbagevenden til et mere normalt niveau for de offentlige investeringer efter det ekstraordinært høje niveau i 2010, der blandt andet afspejler fremrykninger.

Konsolidering af de offentlige finanser fra 2011

Konjunkturtilbageslaget og de finanspolitiske lempelser i 2009 og 2010 har bidraget til markante underskud på de offentlige finanser. Underskuddet i 2010 og 2011 ventes således at overskride referenceværdien på 3 pct. af BNP i EU's Stabilitets- og Vækstpagt. I lyset af de skønnede offentlige underskud ventes Danmark i løbet af de kommende måneder at få en henstilling om, at de offentlige finanser skal konsolideres med 24 mia. kr. i perioden 2011-2013.

Det er heri allerede forudsat, at de offentlige investeringer bringes ned fra det ekstraordinært høje niveau i 2010, og at finansieringselementerne i skattereformen indføres efter planen. De 24 mia. kr. ligger dermed udover de saldoforbedringer, der er forudsat som følge af normaliseringen af investeringerne og indfasning af finansieringselementerne i skattereformen.

Som led i konsolideringen af de offentlige finanser tilvejebringes 13½ mia. kr. ved at holde det offentlige forbrug i ro frem mod 2013. Herudover skal der frem mod 2013 tilvejebringes 10½ mia. kr. på andre områder for at realisere den samlede konsolidering på 24 mia. kr. i 2011-2013.

Inden for en uændret ramme for de samlede offentlige forbrugsudgifter i 2011-2013 er det nødvendigt at tilføre ekstra ressourcer til udvalgte områder. Det drejer sig især om sundhedsområdet. Men der skal også sikres rum til, at flere unge får en uddannelse, og til en styrkelse af indsatsen for svage og udsatte grupper.

De ekstra midler skal tilvejebringes gennem omprioriteringer inden for den uændrede ramme i staten, kommunerne og regionerne under ét. Statens har ansvar for at realisere 60 pct. af de samlede budgetforbedringer gennem reduktioner af statslige udgifter og ændringer af statslig regulering. Og kommunerne og regionerne (ekskl. sundhed) får ansvaret for at gennemføre de resterende 40 pct. af de samlede budgetforbedringer.

DAU- og nettokassesaldo

Der er betydelig forskel mellem DAU- og nettokassesaldoen i 2009. I 2009 er underskuddet på DAU-saldoen opgjort til knap 30 mia. kr., mens underskuddet på nettokassesaldoen er opgjort til 110 mio. kr., *jf. tabel 1.2*. I 2010 skønnes underskuddet på DAU-saldoen til knap 100 mia. kr., mens underskuddet på nettokassesaldoen skønnes til knap 103 mia. kr.

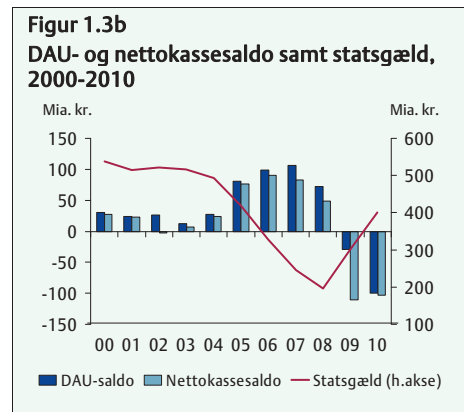
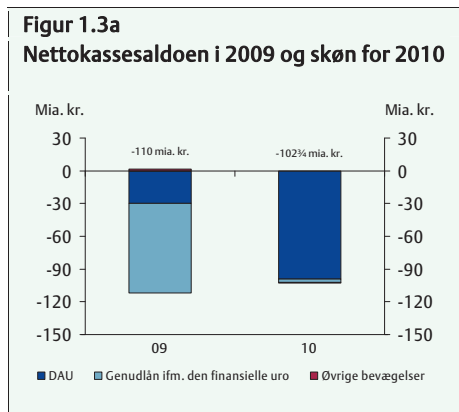
Tabel 1.2				
DAU- og nettokassesaldo, 2009-2010				
	2009 Dec.	2009 Maj	2010 Dec.	2010 Maj
Mia. kr., årets priser				
1. DAU-saldo	-52,5	-29,8	-77,3	-99,5
2. Kapitalindskud i kreditinstitutter afledt af Kreditpakken	-47,0	-46,0	0,0	0,0
3. Udlån til Island	-0,6	-0,6	-3,0	-3,0
4. Udlån til Letland	0,0	0,0	-2,8	-1,7
5. Eksportlån i regi af Eksport Kredit Fonden	-3,0	-2,6	-5,2	-4,9
6. Finansiell Stabilitet A/S	-31,1	-25,7	17,9	11,4
7. Øvrige genudlån mv.	-6,9	-7,1	-4,0	-4,5
8. Beholdningsbevægelser og periodisering mv.	-0,4	1,8	0,0	-0,5
Nettokassesaldo (1+2+3+4+5+6+7+8)	-141,6	-110,0	-74,5	-102,7

Forskellen mellem DAU-saldoen og nettokassesaldoen skyldes blandt andet, at nettokassesaldoen afspejler statens nettobetaling, mens DAU-saldoen er en regnskabsmæssig opgørelse af statens indtægter og udgifter, som ikke nødvendigvis er sammenfaldende med de faktiske ind- og udbetalinger i et givet år. Forskellen afspejler primært statslige genudlån samt beholdningsbevægelser og periodiseringer, der fx dækker over, at der kan være tidsmæssig forskel på, hvornår en udgift eller indtægt bogføres (dvs. påvirker DAU-saldoen), og hvornår de konkrete ud- og indbetalinger finder sted (dvs. påvirker nettokassesaldoen).

I 2009 kan forskellen mellem DAU- og nettokassesaldoen navnlig henføres til udlån i forbindelse med den finansielle krise, *jf. figur 1.3a*. Udlånene dækker primært over, at

der med ”*Lov om statsligt kapitalindskud i kreditinstitutioner*” blev givet mulighed for et statsligt kapitalindskud i penge- og realkreditinstitutter på 100 mia. kr.

Udlånene relateret til den finansielle uro i 2009 omfatter også genudlån til Finansiell Stabilitet A/S på knap 26 mia. kr. Dertil kommer udlån til Island samt eksportlån i regi af Eksport Kredit Fonden. I forhold til skønnet i december er nettokassesaldoen forbedret med 31,6 mia. kr. i 2009. Udover lavere underskud på DAU-saldoen kan 5,4 mia. kr. af forbedringen henføres til Finansiell Stabilitet A/S.

I 2010 er nettokassesaldoen forværret med 28,2 mia. kr. i forhold til decemberskønnet. Udover et lavere DAU-underskud kan opjusteringen af underskuddet blandt andet tilskrives Finansiell Stabilitet.

Nettokassesaldoen svarer i store træk til ændringen i statsgælden. Opgjort nominelt skønnes statsgælden således at stige fra 196,2 mia. kr. i 2008 til 401,4 mia. kr. i 2010, jf. figur 1.3b., mens nettokasseunderskuddet samlet set udgør 212,7 mia. kr. i 2009 og 2010.

2. Statens finanser

Resumé
<ul style="list-style-type: none"> • På statsregnskabet for 2009 er DAU-underskuddet opgjort til 29¾ mia. kr. svarende til 1¾ pct. af BNP. DAU-underskuddet var dermed 22¾ mia. kr. mindre end skønnet i december 2009. Det lavere underskud skyldes primært den regnskabstekniske håndtering af den udskudte udfasning af de forlængede kredittider for A-skat og arbejdsmarkedsbidrag. • I 2010 forventes der et DAU-underskud på 99½ mia. kr. svarende til 5¾ pct. af BNP. I forhold til finansloven for 2010 er DAU-underskuddet opjusteret godt 22 mia. kr. primært som følge af den regnskabstekniske håndtering af den udskudte udfasning af de forlængede kredittider for A-skat og arbejdsmarkedsbidrag. • Korrigeret for engangsforhold mv. skønnes der et underskud på DAU-saldoen på 27¾ mia. kr. i 2009 og 76¼ mia. kr. i 2010. De lavere korrigerede DAU-underskud skal blandt ses i sammenhæng med et forventet lavt provenu fra pensionsafkastskatten i forhold til normalniveauet. I 2009 trækker afgifter på udbetalinger af SP-midler i modsat retning. • Statens udgifter er budgetteret til 669¼ mia. kr. på finansloven for 2010. Med afsæt i de ministerielle rammeredegørelser skønnes statens samlede udgifter til 672¼ mia. kr. Opjusteringen i skønnet for de statslige udgifter kan blandt andet henføres til aktiekøb i DONG, kapitaludvidelse i SAS, merforbrug i forsvaret og SKAT samt meraktivitet på uddannelserne og aktiveringsområdet. • De budgetterede indtægter på finansloven for 2010 udgør 591¾ mia. kr. I 2010 ventes de statslige indtægter at udgøre knap 573 mia. kr. Nedjusteringen i indtægtsskønnet skyldes primært den regnskabstekniske håndtering af den udskudte udfasning af de forlængede kredittider for A-skat og arbejdsmarkedsbidrag. • På statens nettokassesaldo, der er relevant i forhold til den umiddelbare statsgældsvirkning, skønnes der et underskud på 102¾ mia. kr. i 2010, hvilket er en forværring af underskuddet på godt 28 mia. kr. Forværringen skyldes primært det forventede større underskud på DAU-saldoen. • Statsgælden skønnes at stige fra 196¼ mia. kr. i 2008 til 401½ mia. kr. i 2010. Målt som andel af BNP skønnes statsgælden at stige med 12 pct.-enheder fra 2008 til 2010.

2.1 Oversigt over statens finanser

På statsregnskabet for 2009 er underskuddet på statens drifts-, anlægs- og udlånsbudget – den såkaldte DAU-saldo – opgjort til 29³/₄ mia. kr. hvilket svarer til godt 1³/₄ pct. af BNP, *jf. tabel 2.1*. Underskuddet blev dermed knap 22³/₄ mia. kr. mindre end skønnet i december.

I 2010 forventes et underskud på DAU-saldoen på 99¹/₂ mia. kr. svarende til 5³/₄ pct. af BNP. I forhold til budgetteringen på finansloven for 2010 er DAU-underskuddet opjusteret med 22 mia. kr.

Tabel 2.1						
DAU-saldoen, 2009-2010						
	December	2009 Regnskab	Ændr.	FL10	2010 Maj	Ændr.
Mia. kr., årets priser						
Indtægter	581,3	602,0	20,7	591,8	572,9	-19,0
Udgifter	633,8	631,8	-2,0	669,2	672,3	3,2
DAU-saldo	-52,5	-29,8	22,7	-77,3	-99,5	-22,1
DAU-saldo (pct. af BNP)	-3,1	-1,8	1,4	-4,5	-5,8	-1,3

Det reducerede underskud på DAU-saldoen i 2009 afspejler merindtægter på 20³/₄ mia. kr. i forhold decemberskønnet. Knap 19 mia. kr. af merindtægterne kan henføres til den regnskabstekniske håndtering af den udskudte udfasning af de forlængede kredittider for A-skat og arbejdsmarkedsbidrag. I decemberskønnet var det forudsat, at indtægterne fra den udskudte A-skat og det udskudte arbejdsmarkedsbidrag i 2009 blev bogført i 2010, mens de på statsregnskabet er bogført i 2009. Bogføringstidspunktet har ingen reel betydning for statens finanser, men regnskabsteknisk er underskuddet på DAU-saldoen mindre end skønnet i december *jf. afsnit 2.3*.

Herudover er der højere indtægter fra pensionsafkastbeskatningen på ca. 3¹/₂ mia. kr. i 2009. I modsat retning trækker lavere indtægter fra moms og andre afgifter end skønnet i december, *jf. tabel 2.2*.

De statslige udgifter er 2 mia. kr. lavere i 2009 end skønnet i december, hvilket primært kan henføres til EU-bidraget, renteudgifterne og udgifterne til A-dagpenge.

I 2010 skønnes et DAU-underskud på 99¹/₂ mia. kr., og underskuddet er dermed godt 22 mia. kr. større end skønnet i december. Hovedårsagen til nedjusteringen af DAU-saldoen er den tekniske håndtering af den udskudte udfasning af de forlængede kredittider for indbetaling af A-skat og arbejdsmarkedsbidrag.

Samtidig forventes de statslige udgifter i 2010 at være 3¹/₄ mia. kr. større end skønnet i december. Merudgifterne kan primært henføres til forsvaret, den aktive arbejdsmar-

kedspolitik, meraktivitet på Undervisningsministeriets område, aktiekøb i DONG og kapitaludvidelse i SAS.

Tabel 2.2		
Ændring af DAU-saldoen i 2009 og 2010 siden december		
	2009	2010
Mia. kr., årets priser		
Personskatter til staten	16,9	-16,8
Arbejdsmarkedsbidrag	1,9	-4,7
Moms	-0,4	-0,1
Afgifter	-1,3	2,7
Pensionsafkastskat	3,6	-1,4
Erhvervsskatter til staten	-0,2	0,9
A-dagpenge	0,5	1,3
Aktivering, drift og løntilskud	0,1	-1,5
EU-bidrag	0,8	0,1
Kapitaludvidelse i SAS	0,0	-0,5
Aktiekøb i DONG	0,0	-1,3
Meraktivitet på Undervisningsministeriets område	0,0	-1,4
Ændret afløb vedrørende fremtidens sygehusvæsen	0,0	1,5
Forsvaret	0,4	-0,7
Øvrige indtægter og udgiftsposter	0,4	-0,2
Ændring af DAU-saldoen, i alt	22,7	-22,1

Anm.: Negative tal angiver saldoforværringer, mens positive tal angiver saldoforbedringer.

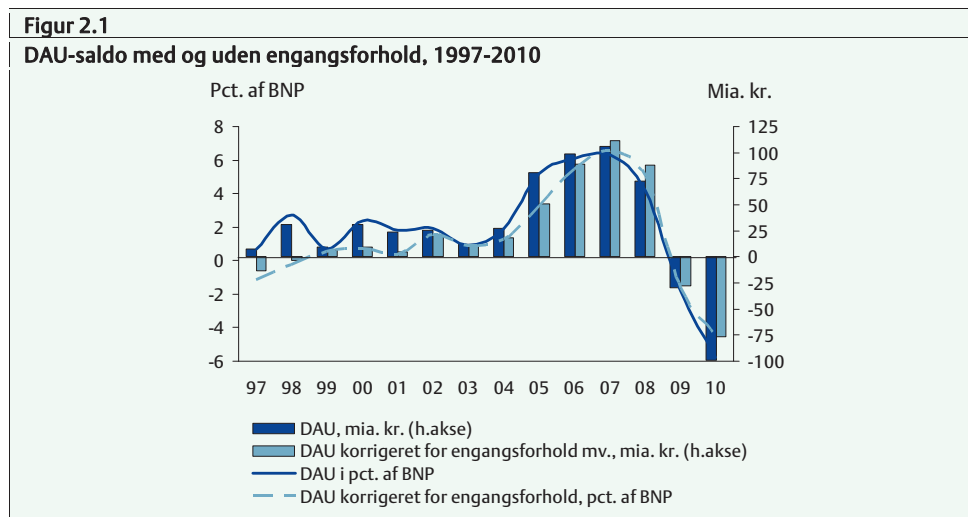
De store underskud på statens finanser i 2009 og 2010 skal i vidt omfang ses i lyset af konjunkturtilbageslaget, som fører til færre statslige indtægter fra skatter og afgifter, samtidig med at udgifterne til blandt andet A-dagpenge stiger. Hertil kommer virkningen af finanspolitiske lempelser i begge år.

DAU-saldoen er påvirket af engangsforhold i varierende omfang fra år til år, *jf. figur 2.1*. Korrigeret for engangsforhold mv.¹ skønnes der et underskud på DAU-saldoen på 27¼ mia. kr. i 2009 og 76¼ mia. kr. i 2010. Målt i pct. af BNP svarer den korrigerede DAU-saldo til -1¾ pct. af BNP i 2009 og knap -4½ pct. af BNP i 2010. Både i 2009 og 2010 er det korrigerede DAU-underskud således mindre end det faktiske DAU-underskud.

Korrektionen af DAU-saldoen i 2009 kan blandt andet henføres til et lavere provenu fra pensionsafkastskatten end normalt samt øgede pensionsindbetalinger afledt af *Forårspakke 2.0*. I modsat retning trækker afgiftsprovenuet fra udbetalingen af SP-midler, *jf. bilag 1*, der omfatter en samlet oversigt over engangsforhold mv. i årene 1997-2010.

¹ DAU-saldoen korrigeret for engangsforhold mv. omfatter ikke korrektioner for konjunkturernes påvirkning og afspejler derfor ikke et strukturelt forløb, således som den beregnes for den strukturelle offentlige saldo, *jf. også kapitel 3*.

I 2010 skal korrektionen af DAU-saldoen primært ses i lyset af et forventet lavere provenu fra pensionsafkastskatten.

2.2 Statens udgifter

Opgjort i 2010-prisniveau udgjorde statens samlede udgifter ekskl. renteudgifter knap 618 mia. kr. i 2009, *jf. tabel 2.3*. På finansloven for 2010 er de statslige udgifter eksklusive renteudgifter knap 26½ mia. kr. højere end på statsregnskabet for 2009. Forskellen skal blandt andet ses i lyset af en stigning i statstilskuddet til regioner og kommuner og væksten i midler fra globaliseringspuljen.

Tabel 2.3
De statslige udgifter eksklusive renteudgifter, 2009-2010

	2009 Regnskab	2010 FL10 Maj		Ændr. Regnskab-FL10
Mia. kr., 2010-priser				
Ministerfordelte udgifter ¹⁾	584,0	609,5	612,7	25,5
Øvrige udgifter ²⁾	33,9	34,9	34,8	1,0
Udgifter i alt, ekskl. renteudgifter	617,9	644,3	647,6	26,4

Anm.: Statens udgifter ekskl. renteudgifter er opregnet til 2010-priser med generelle pris- og lønstigninger på 2,2 pct.
 1) Statens drifts-, overførsels- og anlægsudgifter.
 2) Omfatter børnefamilieydelse og EU-bidrag mv.

Med udgangspunkt i ministeriernes rammeredegørelser samt nye skøn for de øvrige udgifter skønnes de statslige udgifter eksklusive renteudgifter til 647½ mia. kr. i 2010.

Statens udgifter i 2009

På statsregnskabet for 2009 er de samlede statslige udgifter inklusive renteudgifter opgjort til 633 $\frac{3}{4}$ mia. kr. i årets priser, *jf. tabel 2.4*. De statslige udgifter i 2009 er dermed 14 $\frac{3}{4}$ mia. kr. højere end budgetteret på finansloven for 2009 og 2 mia. kr. lavere end skønnet i decembervurderingen.

Tabel 2.4					
De statslige udgifter i 2009					
	FL09	December skøn	Regnskab	Ændr. FL-regnskab	Ændr. Dec.-regnskab
Mia. kr., 2009-priser					
Driftsramme	118,1	120,0	119,2	1,1	-0,8
Overførselsbudget	429,4	443,8	444,5	15,1	0,7
Anlægsbudget	8,6	8,1	7,8	-0,9	-0,3
Ministerfordelte udgifter, i alt¹⁾	556,1	571,9	571,4	15,3	-0,5
Rente af statsgæld mv.	28,0	27,9	27,2	-0,8	-0,7
EU-bidrag mv.	18,8	19,7	18,9	0,1	-0,8
Børnefamilieydelse	14,3	14,3	14,3	0,0	0,0
I alt	617,1	633,8	631,8	14,7	-2,0
1) Statens drifts-, overførsels- og anlægsudgifter.					

Merudgifterne i forhold til finansloven for 2009 kan primært henføres til de ministerfordelte udgifter, mens de statslige renteudgifter trækker i modsat retning. De lavere udgifter end skønnet i december kan især henføres til lavere statslige renteudgifter og mindre udgifter til EU-bidrag mv.

Tabel 2.5		
Ændringer i de statslige udgifter, statsregnskabet for 2009 i forhold til finansloven for 2009 og decemberskønnet		
	Ændr. FL09 - regn.	Ændr. Dec. - regn.
Mia. kr., 2009-priser		
A-dagpenge	4,9	-0,5
Kontanthjælp	0,2	0,0
Aktiveringsydelse og løntilskud mv. (aktivramme)	-0,8	-0,1
Refusion af kontanthjælp under vejledning, opkvalificering og virks.praktik	0,6	0,0
Fleksjob	0,3	-0,1
Sygedagpenge	-0,4	0,1
Efterløn	-0,4	-0,1
Folkepension	0,6	0,5
Førtidspension	0,4	0,1
VEU-godtgørelse	0,5	-0,1
Driftsudgifter til erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse	0,3	-0,2
SU-stipendier, -lån og renter af lån	0,5	0,0
Den kommunale momsrefusionsordning	2,9	-0,4
Meraktivitet på uddannelserne	0,5	0,1
Ændret afløb vedr. midler ny til sygehusstruktur	-1,0	0,0
Modregning i bloktilskud vedr. kommunal afståelse af energivirksomheder	-0,7	0,0
Midtvejsregulering af bloktilskud mv.	1,0	0,0
Den centrale refusionsordning på socialområdet	1,6	0,0
Renoveringspuljen	1,3	-0,1
Erhvervspakke	0,9	-0,1
Reduktion i kontraktbetaling til DSB	-0,4	0,0
Aftale om en grøn transportpolitik	2,2	0,0
Ændret skøn for udgifter til vej-, bane-, og andre transportprojekter	-2,1	-0,5
Kapitaludvidelse i SAS	0,6	0,0
Fusion af Post Danmark A/S og Posten AB	2,2	2,2
Mindreindtægt vedr. landbrugsstøtte som følge af EU-afgørelse	0,8	0,1
Forsvaret	-1,0	-0,5
Politiet	0,8	0,0
Lokaleforsyning vedr. overtagne amtslige uddannelsesinstitutioner	-0,6	0,0
Mindre afvigelser på en række udgiftsområder, i alt	-0,4	-0,9
Ministerfordelte udgifter, i alt	15,3	-0,5
Øvrige udgifter:		
Renter af statens gæld mv.	-0,8	-0,7
EU-bidrag mv.	0,1	-0,8
Øvrige udgifter, i alt	-0,7	-1,5
I alt	14,7	-2,0

Der er betydelige merudgifter på beskæftigelsesområdet, hvor en højere ledighed end lagt til grund ved budgetteringen af finansloven for 2009 medfører merudgifter på 5,1 mia. kr. til A-dagpenge og kontanthjælp, *jf. tabel 2.5*. Hertil kommer et merforbrug på 0,5 mia. kr. til voksen- og efteruddannelsesgodtgørelse og 0,3 mia. kr. til driftsudgifter som følge af markant større aktivitet på ordningerne.

Som følge af meraktivitet er der nettomerudgifter på 0,5 mia. kr. vedrørende de almenlige voksenuddannelser og produktionsskolerne. Hertil kommer merudgifter til SU mv. som følge af flere stipendiemodtagere.

Vedrørende det kommunale og regionale område er der betydelige nettomerudgifter. Merudgifterne dækker over øgede udgifter til kommunal momsrefusion, midtvejsregulering af bloktilskuddet og den centrale refusionsordning på socialområdet, vedrørende særligt dyre enkeltsager. I modsat retning trækker ændret afløb vedrørende fremtidens sygehusstruktur og modregning i bloktilskuddet vedrørende kommunal afståelse af energivirksomheder.

Som led i de finanspolitiske lempelser for at understøtte vækst og beskæftigelse blev der i 2009 iværksat en række tiltag. Det har medført merudgifter til blandt andet renoveringspuljen, erhvervspakken og transportaftalen. I modsat retning trækker dog et ændret afløb vedrørende en række vej-, bane- og transportprojekter.

Kapitaludvidelsen i SAS og fusionen mellem Post Danmark A/S og Posten AB har medført merudgifter på 2,8 mia. kr. til især køb af værdipapirer.

Politiet har nettomerudgifter på 0,8 mia. kr., der primært kan henføres til politiets sikkerhedsopgaver vedrørende afholdelsen af COP15 samt genopretning af økonomien. På forsvarrets område indebærer udskudte bygge- og anlægsprojekter samt indhentning af tidligere års opbyggede underskud mindreudgifter på 1,0 mia. kr. i 2009.

Statens udgifter i 2010

På baggrund af en vurdering af ministeriernes rammeredegelelser for udgiftsudviklingen i 2010 skønnes de samlede statslige udgifter inklusive renteudgifter til 672¼ mia. kr. i 2010, *jf. tabel 2.6*. De statslige udgifter er således opjusteret med 3¼ mia. kr. i forhold til budgetteringen på finansloven for 2010.

Tabel 2.6			
De statslige udgifter i 2010			
	FL10	Maj	Ændr. FL10-maj
Mia. kr., årets priser			
Driftsramme	122,4	123,7	1,3
Overførselsbudget	478,0	479,8	1,9
Anlægsbudget	9,1	9,2	0,1
Ministerfordelte udgifter, i alt¹⁾	609,5	612,8	3,3
Renter af statsgæld mv.	24,8	24,7	-0,1
EU-bidrag mv.	20,2	20,1	-0,1
Børnefamilieydelse	14,7	14,8	0,1
Statens udgifter, i alt	669,2	672,3	3,2

1) Statens drifts-, overførsels- og anlægsudgifter.

Opjusteringen skyldes primært et højere skøn for de ministerfordelte udgifter, herunder en opjustering af den statslige driftsramme med 1,3 mia. kr. og af overførselsbudgettet med 1,9 mia. kr.

De skønnede merudgifter dækker over en række modsatrettede bevægelser, *jf. tabel 2.7.*

Tabel 2.7	
Større ændringer i de ministerfordelte udgifter i forhold til FL10	
Mia. kr., årets priser	
A-dagpenge	-1,3
Kontanthjælp	-0,3
Aktivering, drift og løntilskud	1,5
Førtidspension	0,4
Meraktivitet på Undervisningsministeriets område	1,4
Ændret afløb vedrørende kvalitetsfondsmidler til fremtidens sygehusstruktur	-1,5
Kapitalindskud i Vækstfonden og Iværksætterfond Danmark	0,2
Støtte til udvikling i landdistrikterne	0,2
Kapitaludvidelse i SAS	0,5
Køb af aktier i DONG og konvertering af kernekapital til aktier i Skælskør Bank	1,4
Forsvaret	0,7
SKAT	0,3
Indkvatering af asylansøgere	0,4
Justitsministeriet, herunder i politiet og kriminalforsorgen	0,5
Forudsat begrænsning af de statslige driftsudgifter	-2,0
Øvrige ændringer	0,9
Ministerfordelte udgifter i alt	3,3

På beskæftigelsesområdet ventes der mindreudgifter på 1,6 mia. kr. til A-dagpenge og kontanthjælp. Mindreudgiften skyldes et forventet lavere ledighedsniveau end lagt til grund ved budgetteringen af finansloven for 2010. Som følge af meraktivitet på aktiveringsområdet forventes der desuden merudgifter på 1,5 mia. kr.

Som følge af meraktivitet på en række uddannelsesområder, herunder de gymnasiale uddannelser, de almene voksenuddannelser samt SU mv. forventes der merudgifter på uddannelsesområdet på 1,4 mia. kr.

Ændret afløb vedrørende kvalitetsfondsmidler til den nye sygehusstruktur medfører forventede mindreudgifter på 1,5 mia. kr. I modsat retning trækker kapitaludvidelsen i SAS samt statens køb af aktier i DONG og konverteringen af kernekapital til aktier i Skælskør Bank.

Der forventes betydelige merudgifter på en række statslige driftsområder. Merforbruget kan blandt andet henføres til forsvaret, SKAT, Justitsministeriets område,

herunder politiet, kriminalforsorgen og retterne, og Integrationsministeriets område hvor der forventes merudgifter til indkvartering af asylansøgere.

For at begrænse udgiftsvæksten på det statslige driftsområde, herunder i lyset af behovet for konsolidering af de offentlige finanser, er der i skønnet for de ministerfordelte udgifter indregnet en begrænsning af de statslige driftsudgifter på 2 mia. kr. i 2010. Den konkrete udmøntning af begrænsningen fastlægges i foråret 2010.

2.3 Statens indtægter

Statens samlede indtægter udgjorde 602 mia. kr. ifølge statsregnskabet for 2009. Dermed er statens indtægter nedjusteret med godt 19½ mia. kr. i forhold til budgetteringen af finansloven for 2009.

Mindreindtægterne kan primært henføres til, at provenuet fra moms blev godt 18½ mia. kr. mindre end skønnet på finansloven for 2009. Desuden blev provenuet fra registreringsafgiften godt 8½ mia. mindre end ventet. I modsat retning trak en opjustering af provenuet fra pensionsafkastskatten på 12¾ mia. kr. i forhold til finansloven for 2009. Provenuet fra personskatterne var 8½ mia. kr. højere end ventet, idet der ved budgetteringen i december 2008 blandt andet ikke var taget højde for virkningerne af *Forårspakke 2.0* fra foråret 2009, herunder engangsindtægter fra afgift på SP-udbetalinger.

I 2010 skønnes statens indtægter til knap 573 mia. kr., hvilket er 29 mia. kr. mindre, end statens indtægter i 2009. Der ventes især mindreindtægter fra personskatter på knap 19 mia. kr., primært som følge af personskattenedsættelserne i *Forårspakke 2.0*, samt lavere provener fra pensionsafkastskatten.

Mindreindtægterne fra pensionsafkastskatten afspejler, at der som følge af en omlægning af pensionsafkastskatten fra 2007 udbetales en del af pensionsinstitutternes beholdning af negativ skat ultimo 2009 (knap 4 mia. kr.) samtidig med, at indbetalingstidspunktet for pensionsafkastskat rykkes til det efterfølgende år, således der ikke indbetales pensionsafkastskat i kalenderåret 2010.

Statens indtægter i 2009

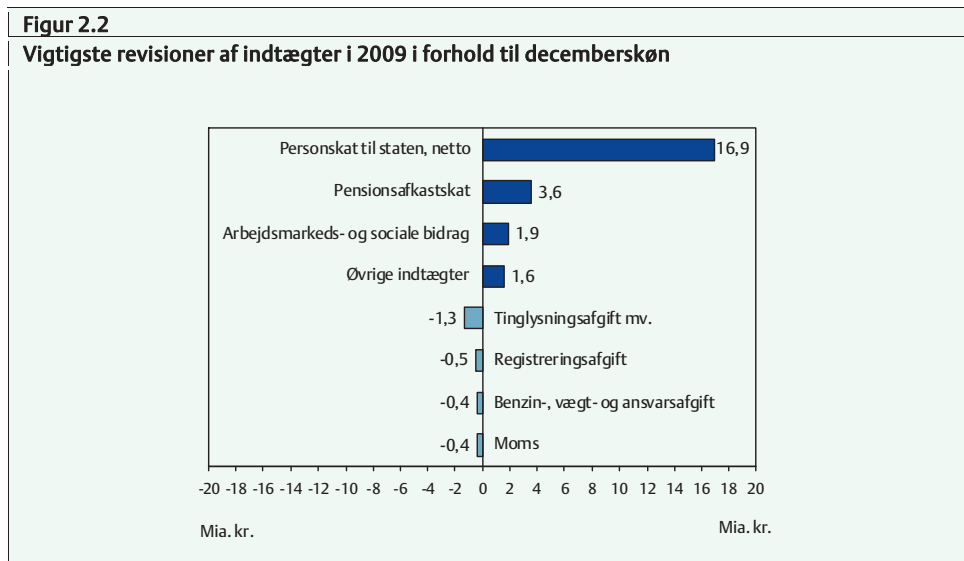
Ifølge statsregnskabet for 2009 udgjorde statens samlede indtægter 602 mia. kr., hvilket er 20¾ mia. kr. mere end skønnet i december 2009, *jf. tabel 2.8*. Merindtægterne afspejler primært, at provenuerne fra personskatter og pensionsafkastskatten blev henholdsvis 17 mia. kr. og 3½ mia. kr. højere end vurderet i december. I modsat retning trækker blandt andet et lavere tinglysningsafgiftsprovener på 1¼ mia. kr. og registreringsafgiftsprovener på ½ mia. kr.

Merindtægterne fra personskatter afspejler hovedsagligt, at periodiseringsprincipperne i forbindelse med den midlertidige udskydelse af kredittiderne for A-skat og arbejdsmarkedsbidrag på statsregnskabet for 2009 indebærer, at provenuet vedrørende

2009 er henført til 2009. I decembervurderingen blev det imidlertid i overensstemmelse med budgetteringen på finansloven for 2010 lagt til grund, at udskydelsen af betalingsfristen ville afspejle sig på statsregnskabet med en reduktion af indtægterne på 19 mia. kr. i 2009 og en tilsvarende forøgelse i 2010. Periodiseringen på statsregnskabet indebærer således, at indtægterne er oprevideret med 19 mia. kr. i 2009 og nedjusteres med 19 mia. kr. i 2010 i forhold til decembervurderingen.

Tabel 2.8					
Statens indtægter 2009					
	FL09	Dec.	Regnskab	Ændr. Regn.-FL	Ændr. Regn.-Dec.
Mia. kr., årets priser					
Personskat til staten, netto	162,1	153,5	170,4	8,3	16,9
Arbejdsmarkeds- og sociale bidrag	101,3	95,2	97,1	-4,2	1,9
Erhvervsskatter til staten, netto	41,8	42,7	42,4	0,6	-0,2
Moms	184,3	166,1	165,7	-18,6	-0,4
Registreringsafgift	20,6	12,5	12,0	-8,6	-0,5
Benzin-, vægt- og ansvarsafgift mv.	23,8	22,7	22,3	-1,5	-0,4
Energi- og miljøafgifter	33,4	32,7	32,3	-1,1	-0,4
Nydelsesmiddel- og øvrige afgifter	19,3	17,8	17,8	-1,5	0,0
Pensionsafkastskat	1,8	10,9	14,5	12,7	3,6
Tinglysningsafgift mv.	8,3	7,7	6,4	-1,9	-1,3
Skatter og sociale bidrag i alt	596,6	561,8	580,9	-15,7	19,1
Øvrige indtægter	25,0	19,5	21,1	-3,9	1,6
Indtægter i alt	621,6	581,3	602,0	-19,6	20,7

De væsentligste justeringer af indtægterne i 2009 fremgår af figur 2.2 og er uddybet nedenfor.

Personskatterne til staten (170,4 mia. kr.) er 16,9 mia. kr. større end skønnet i december. Ændringen kan primært henføres til, at den midlertidige udskydelse af kredittiderne for A-skat ikke som forudsat i december reducerer provenuet med 15½ mia. kr. i finansåret 2009. Desuden var pensionsindbetalingerne lavere end ventet, hvilket indbar lavere fradrag for indbetalingerne og dermed højere provenu fra personskatterne.

Pensionsafkastskat (14,5 mia. kr.) er opjusteret med 3,6 mia. kr. i forhold til skønnet i december. Merprovenuet skal ses i sammenhæng med, at pensionsinstitutterne i lyset af blandt andet aktiekursfaldene i 2008 samlet set har en betydelig beholdning af negativ skat fra tidligere år, der isoleret set trækker i retning af lavere indtægter fra pensionsafkastskatten. Der er dog stor variation i pensionsinstitutternes beholdning af negativ skat, hvilket har øget usikkerheden i provenuskønnet i december.

Arbejdsmarkeds- og sociale bidrag (97,1 mia. kr.) er 1,9 mia. kr. højere end skønnet i december, hvilket primært skyldes at den midlertidige udskydelse af kredittiderne for arbejdsmarkedsbidraget ikke som forudsat i december reducerer provenuet med 3½ mia. kr. i finansåret 2009. Omvendt har en nedjustering af bidragsgrundlaget reduceret provenuet.

Øvrige indtægter (21,1 mia. kr.) indbragte 1,6 mia. kr. mere end skønnet i december. Merindtægten skal navnlig ses i lyset af en anden udvikling for køb og salg af værdipapirer i Den Sociale Pensionsfond end forudsat på Finansloven, herunder som følge af fondens opkøb af korte realkreditobligationer.

Tinglysningsafgiften mv. (6,4 mia. kr.) indbragte samlet set 1,3 mia. kr. mindre end skønnet i december. Det skal ses i sammenhæng med tidsmæssige forskydninger af pro-

venuet fra tinglysningsafgiften afledt af forsinkelserne i tinglysningsystemet i forbindelse med overgangen til digital tinglysning.

Registreringsafgiften (12,0 mia. kr.) blev 0,5 mia. kr. lavere end skønnet i december. Det skyldes, at nybilsalget ikke blev så højt som ventet ved december-vurderingen.

Benzin-, vægt- og ansvarsafgiften (22,3 mia. kr.) er nedjusteret med 0,4 mia. kr. i forhold til decembervurderingen. Det skyldes primært, at indtægterne fra bøder, parkeringsafgifter mv. på Justitsministeriets område blev lavere end ventet.

Momsprovenuet (165,7 mia. kr.) er nedjusteret med 0,4 mia. kr. i 2009. Det skal ses i sammenhæng med, at momsgrundlaget blev lavere end skønnet i december.

Statens indtægter i 2010

Indtægtsskønnet for 2010 er baseret på den seneste konjunkturvurdering, *jf. Økonomisk Redegørelse*, maj 2010. Skønnet for den reale BNP-vækst i 2010 er opjusteret med 0,1 pct.-enhed i forhold til decembervurderingen, *jf. tabel 2.9*. Samtidig er væksten i forbrugerpriserne opjusteret med 0,4 pct.-enheder. Beskæftigelsen er nedjusteret med 30.100 personer, mens ledigheden er nedjusteret med 24.600 personer. Endvidere er den forventede vækst i timelønnen nedjusteret fra 2,7 pct. til 2,1 pct. Skønnet for olieprisen i 2010 er opjusteret med 58,6 kr. pr. tønde i forhold til skønnet i decembervurderingen.

Tabel 2.9			
Budgetteringsforudsætninger 2010			
	December	Maj	Ændring
BNP, realvækst i pct.	1,3	1,4	0,1
Privatforbrug, realvækst i pct.	2,4	2,4	0,0
Heraf bilkøb	10,0	10,0	0,0
Forbrugerpriser, vækst i pct.	2,0	2,3	0,4
Momsgrundlag, nominel vækst pct.	3,1	3,3	0,2
Timeløn for LO/DA-arbejder, nominel vækst i pct.	2,7	2,1	-0,6
Ledighed, 1.000 personer	154,6	130,0	-24,6
Beskæftigelse, 1.000 personer	2.759,1	2.729,0	-30,1
Udskrivningsgrundlag, bundskat, mia. kr.	932,9	917,0	-15,9
Udskrivningsgrundlag, arbejdsmarkedsbidrag, mia. kr.	1.017,8	1.002,3	-15,5
Oliepris, kroner pr. tønde	403,1	461,7	58,6

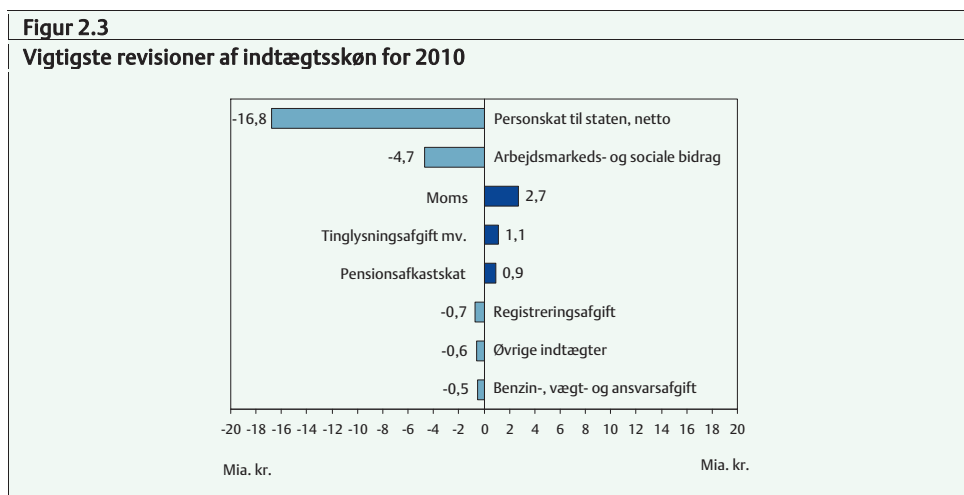
Med afsæt i de nye skøn for budgetteringsforudsætningerne ventes statens indtægter i 2010 at udgøre knap 573 mia. kr., *jf. tabel 2.10*. Det er knap 19 mia. kr. mindre end skønnet i decembervurderingen.

Det skyldes primært en nedjustering af provenuet fra personskat til staten på 16³/₄ mia. kr. og fra arbejdsmarkeds- og sociale bidrag på 4³/₄ mia. kr. navnlig afledt af den ændrede håndtering af kredittidsudskyldelsen for A-skat og arbejdsmarkedsbidrag, *jf.*

også ovenfor. I modsat retning trækker en opjustering af blandt andet momsprovenuet på 2³/₄ mia. kr.

Tabel 2.10			
Statens indtægter 2010			
	December	Maj	Ændring
Mia. kr., årets priser			
Personskat til staten, netto	161,5	144,7	-16,8
Arbejdsmarkeds- og sociale bidrag	103,4	98,7	-4,7
Erhvervsskatter til staten, netto	40,5	40,5	-0,1
Moms	169,0	171,7	2,7
Registreringsafgift	13,8	13,1	-0,7
Benzin-, vægt- og ansvarsafgift mv.	23,4	23,0	-0,5
Energi- og miljøafgifter	35,9	35,4	-0,5
Nydelsesmiddel- og øvrige afgifter	18,6	18,8	0,2
Pensionsafkastskat	-4,9	-4,0	0,9
Tinglysningsafgift mv.	7,6	8,7	1,1
Skatter og sociale bidrag i alt	568,9	550,6	-18,3
Øvrige indtægter	22,9	22,3	-0,6
Indtægter i alt	591,8	572,9	-18,9

De væsentligste justeringer af indtægterne i 2010 i forhold til skønnet i december er vist i figur 2.3 og er uddybet nedenfor.

Personskatterne til staten (144,7 mia. kr.) forventes at indbringe 16,8 mia. kr. mindre end skønnet i december. Nedjusteringen skyldes primært, at den midlertidige udskydelse af kredittiderne for A-skat ikke som forudsat i december forøger provenuet med

15½ mia. kr. i finansåret 2010. Desuden bidrager en nedjustering af lønindkomst mv. til en nedjustering af personskatterne.

Arbejdsmarkeds- og sociale bidrag (98,7 mia. kr.) er nedjusteret med 4,7 mia. kr. Nedjusteringen skyldes primært, at den midlertidige udskydelse af kredittiderne for arbejdsmarkedsbidraget ikke som forudsat i december forøger provenuet med 3½ mia. kr. i finansåret 2010. Desuden bidrager en nedjustering af lønindkomst mv. til en nedjustering af arbejdsmarkedsbidraget.

Momsprovenuet (171,7 mia. kr.) er opjusteret med 2,7 mia. kr. i forhold til decembervurderingen. Det kan primært henføres til, at momsprovenuet fra det private forbrug ventes højere end i december.

Tinglysningsafgiften mv. (8,7 mia. kr.) er opjusteret med 1,1 mia. kr. i forhold til december, afledt af tidsmæssige forskydninger af provenuet fra tinglysningsafgiften. Det skyldes navnlig forsinkelserne i tinglysningssystemet i forbindelse med overgangen til digital tinglysning.

Pensionsafkastskatten (-4,0 mia. kr.) er opjusteret med 0,9 mia. kr. i forhold til december. Det negative provenu fra pensionsafkastskatten afspejler omlægningen af pensionsafkastskatten fra 2007, hvor beskattningen af pensionsafkast blev omlagt fra institut- til individniveau. Omlægningen indebærer blandt andet, at indbetalingstidspunktet for pensionsafkastskat udskydes fra december til senest 31. maj året efter indkomståret, hvilket indebærer, at der ikke indbetales pensionsafkastskat i 2010. Derudover udbetales medio 2010 en del af den negative skat (knap 4 mia. kr.) opgjort ultimo 2009. Opjusteringen afspejler således en lavere beholdning af negativ skat ultimo 2009 end skønnet i december.

Registreringsafgiften (13,1 mia. kr.) skønnes at indbringe 0,7 mia. kr. mindre end ventet i december. Det skal ses i sammenhæng med, at omfanget af leasing af personbiler er under udbredelse. Leasing af personbiler giver anledning til lavere indtægter fra registreringsafgiften på kort sigt, men en forventet højere indtægt fra registreringsafgiften på længere sigt.

Øvrige indtægter (22,3 mia. kr.) er nedjusteret med 0,6 mia. kr. siden decembervurderingen. Det skyldes, at udbyttet fra de statslige selskaber skønnes lavere end i december. Hertil kommer, at renteindtægterne fra Den Sociale Pensionsfond ventes lavere end i december.

Benzin-, vægt- og ansvarsafgiften (23,0 mia. kr.) er nedjusteret med 0,5 mia. kr. i forhold til december. Det kan primært henføres til, at skønnet for indtægterne fra bøder, parkeringsafgifter mv. på Justitsministeriets område er nedjusteret.

2.4 Statens finansieringsbehov og gæld

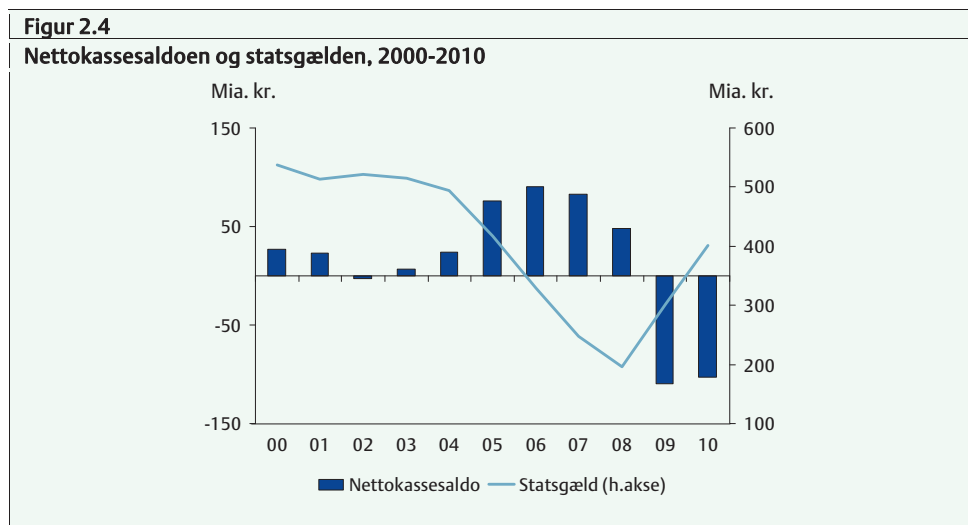
Statsgælden i 2009 og 2010

Statsgælden målt som andel af BNP skønnes at stige fra 11,3 pct. af BNP i 2008 til 23,3 pct. af BNP i 2010 svarende til en stigning på knap 12 pct.-enheder, *jf. tabel 2.11*. Opgjort nominelt skønnes statsgælden at stige fra 196¹/₄ mia. kr. i 2008 til 401¹/₂ mia. kr. i 2010, dvs. samlet set med ca. 205¹/₄ mia. kr. i løbet af to år.

Tabel 2.11				
Statsgælden 2008-2010				
	2008	2009	2010	Ændr. 08-10
Nominel gæld ultimo året, mia. kr., årets priser				
Indenlandsk gæld	429,5	487,9	549,8	120,3
Udenlandsk gæld	133,1	139,6	114,3	-18,8
Statens konto i Nationalbanken ¹⁾	-230,8	-193,2	-134,1	96,6
Fondes formue ²⁾	-135,7	-132,7	-128,6	7,1
- heraf fondes kontoindestående i Nationalbanken	-27,5	-17,7	0,0	27,5
Samlet statsgæld	196,2	301,5	401,4	205,2
Samlet statsgæld i pct. af BNP	11,3	18,1	23,3	12,0
1)	Statens konto i Nationalbanken er opgjort ifølge statsregnskabet for 2008 og 2009, mens kontoen for 2010 er opgjort ifølge Nationalbankens månedsbalance.			
2)	Formuen inkluderer fondenes obligationsbeholdning og kontoindestående i Nationalbanken.			

Stigningen i statsgælden skyldes blandt andet store underskud på DAU-saldoen samt et større omfang af genudlån i forbindelse med kreditpakken til Finansiell Stabilitet A/S, Island, Letland og eksportlån i regi af Eksport Kredit Fonden.

Ændringen i statsgælden fra år til år svarer – bortset fra kurseffekter ved lånoptagelse – til nettokassesaldoen, dvs. likviditetseffekten af statens budget, *jf. figur 2.4*. Nettokassesaldoen afspejler statens nettobetaling og afviger dermed fra DAU-saldoen, der er en regnskabsmæssig opgørelse af statens indtægter og udgifter, som ikke nødvendigvis er sammenfaldende med statens faktiske ind- og udbetalinger i et givet år.

Forskellen mellem nettokasse- og DAU-saldoen kan blandt andet henføres til beholdningsbevægelser, periodiseringer og statslige genudlån.

I 2009 var der et nettokasseunderskud på 110 mia. kr. *jf. tabel 2.12*. I forhold til skønnet i december er der tale om en forbedring af nettokassesaldoen på $32\frac{3}{4}$ mia. kr. i 2009, der primært følger af et mindre forventet underskud på DAU-saldoen som følge af en anden regnskabsteknisk håndtering af de udskudte kredittider for A-skat og arbejdsmarkedsbidrag.

Nettokassesaldoen skønnes til $-102\frac{3}{4}$ mia. kr. i 2010, hvilket er en forværring af underskuddet på 25 mia. kr. i forhold til decemberskønnet. Forværringen skyldes ligeledes en anden regnskabsteknisk håndtering af de udskudte frister for indbetaling af A-skat og arbejdsmarkedsbidrag end forudsat i december.

Samlet set har skønnet for DAU-saldoen for 2009 og 2010 ikke ændret sig væsentligt fra december 2009 til nu. I december udgjorde DAU-saldoen for 2009 og 2010 set under ét 129,8 mia. kr., mens DAU-saldoen for samme periode nu skønnes til 129,3 mia. kr. Dermed skønnes saldoen på det statslige budget stort set at være uændret i de to år sammenholdt med decemberskønnet.

Tabel 2.12				
DAU, nettokassesaldo og ændring i statsgæld 2009-2010				
	2009		2010	
	Dec.	Regnskab	FL10	Maj
Mia. kr., årets priser				
DAU-saldo	-52,5	-29,8	-77,3	-99,5
Genudlån mv. (§ 40)	-88,7	-82,0	2,9	-2,7
- heraf kapitalinskud afledt af kredittpakken	-47,0	-46,0	0,0	0,0
- heraf udlån til Island	-0,6	-0,6	-3,0	-3,0
- heraf udlån til Letland	0,0	0,0	-2,8	-1,7
- heraf eksportlån i regi af Eksport Kredit Fonden	-3,0	-2,6	-5,2	-4,9
- heraf Finansiell Stabilitet A/S	-31,1	-25,7	17,9	11,4
Beholdningsbevægelser og periodisering mv. (§ 41)	-0,4	-1,8	0,0	-0,5
Nettokassesaldo	-141,6	-110,0	-74,5	-102,7
Nettofinansieringsbehov (-nettokassesaldo)	141,6	110,0	74,5	102,7
Kurseffekter ved lånoptagelse/nettokøb af obligationer i Den Sociale Pensionsfond mv. ¹⁾	-3,4	-4,7	0,4	-2,8
Ændring i statsgæld (år til år)	138,1	105,3	74,9	99,9
1) Kurseffekter ved lånoptagelse afspejler emissionskurstab eller -gevinster ved udstedelse af statsobligationer og nettokøb af obligationer i den Sociale Pensionsfond mfl.				

Med henblik på at opnå en mere ensartet opgørelse af udstedelsesbehovet på tværs af lande vil statens inden- og udenlandske lånebehov blive ændret i budgetoversigten og økonomisk redegørelse for maj 2010. Ændringen, som også gennemføres i andre lande, er foretaget på baggrund af drøftelser i EU- og OECD-regi og giver et mere retvisende billede af refinansieringsbehovet igennem året.

Hidtil har lånebehovet været opgjort som summen af nettofinansieringsbehovet, afdrag på den langfristede gæld samt opbygning af statens konto i Nationalbanken. Det nye er, at afdrag på den kortfristede gæld, dvs. gæld med en løbetid på under et år, fremover også indgår i opgørelsen af lånebehovet. Afdrag på den kortfristede gæld opgøres som beholdningen af den korte låntagning ved årets indgang.

Ved at inkludere et mål for afdrag på den kortfristede gæld sikres det, at refinansieringen af den korte låntagning også fremgår af oversigterne over lånebehovene i de enkelte lande. Det giver et mere retvisende billede af lånebehovet igennem året i landene.

Statens indenlandske lånebehov i 2010 er faldet med godt 14 mia. kr. siden december til 107 mia. kr., *jf. tabel 2.13*. Faldet dækker over et større træk på statens konto på 48 mia. kr., som opvejer et større indenlandsk nettofinansieringsbehov samt større afdrag på den langfristede gæld. Stigningen i det indenlandske nettofinansieringsbehov

på 19 mia. kr. skyldes primært en anden regnskabsteknisk håndtering af udskudt A-skat og arbejdsmarkedsbidrag end forudsat i december, jf. ovenfor.

Tabel 2.13		
Indenlandsk lånebehov 2010		
	2010	
	FL10 (december)	Maj
Mia. kr.		
Indenlandsk nettofinansieringsbehov	70	99
Afdrag langfristet gæld mv. ¹⁾	51	56
Afdrag skatkammerbeviser ²⁾	0	0
Indsættelse på statens konto i Nationalbanken	0	-48
Indenlandsk lånebehov	121	107
1) Afdrag langfristet gæld er inklusive fondenes nettoobligationskøb, nettobetalingen fra valutaswaps og opkøb uden for året.		
2) Afdrag skatkammerbeviser svarer til udestående i programmet primo året.		

Det udenlandske lånebehov for 2010 forventes også at falde med 19 mia. kr. fra 35 mia. kr. i december til 16 mia. kr., jf. tabel 2.14. Faldet skyldes ligeledes et større træk på statens konto i Nationalbanken.

Tabel 2.14		
Udenlandsk lånebehov 2010		
	2010	
	FL10 (december)	Maj
Mia. kr.		
Udenlandsk nettofinansieringsbehov	5	4
Afdrag langfristet gæld mv. ¹⁾	25	36
Afdrag commercial paper (CP) ²⁾	5	5
Indsættelse på statens konto i Nationalbanken	0	-29
Udenlandsk lånebehov	35	16
1) Afdrag langfristet gæld er inklusiv nettobetalingen fra valutaswaps og opkøb uden for året.		
2) Afdrag commercial papers svarer til udestående i programmet primo året.		

Udviklingen i statsgælden afspejles i 2009 og 2010 ikke fuldt ud i udviklingen i ØMU-gælden, jf. tabel 2.15. ØMU-gælden omfatter primært statens, kommunernes og regionernes obligationsgæld. Statens indestående i Nationalbanken modregnes ikke i ØMU-gælden. Herudover korrigeres der i ØMU-gældsopgørelsen for beholdningen af statsobligationer i de offentlige delsektorer.

ØMU-gælden målt som andel af BNP skønnes øget fra 41½ pct. af BNP i 2009 til 42¼ pct. af BNP i 2010 svarende til en stigning på ¾ pct.-enheder. I forhold til 2008 er der samlet set tale om en stigning på 8¼ pct.-enheder.

Tabel 2.15				
ØMU-gælden 2008-2010				
	2008	2009	2010	Ændr. 08-10
Nominel gæld ultimo året, mia. kr., årets priser				
Staten:				
Indenlandsk gæld	429,5	487,9	549,8	120,3
Udenlandsk gæld	133,1	139,6	114,3	-18,8
Den Sociale Pensionsfonds statsobligationsbeholdning	-87,8	-65,2	-62,2	25,6
Øvrige fondes statsobligationsbeholdning	-10,8	-12,9	-14,3	-3,5
Øvrige poster ¹⁾	22,8	22,8	21,6	-1,2
Kommuner:				
Samlet gæld	108,2	118,3	118,3	10,2
Beholdning af statsobligationer	-2,3	-2,0	-2,0	0,4
Sociale kasser og fonde (ATP mv.):				
Beholdning af statsobligationer mv.	1,2	1,4	1,4	0,2
Samlet ØMU-gæld	593,8	689,0	726,9	133,1
Samlet ØMU-gæld i pct. af BNP	34,2	41,5	42,3	8,1
1) Indeholder bl.a. andre typer kort og langfristede lån til eksempelvis byfornyelse mv.				

Udviklingen i ØMU-gælden og statsgælden giver imidlertid ikke et dækkende billede af holdbarheden af de offentlige finanser. Det skyldes, at ØMU-gæld og statsgæld ikke fuldt ud omfatter statslige, kommunale og regionale finansielle nettoforpligtelser og aktiver i forhold til andre sektorer. Udgangspunktet for vurderinger af de offentlige finansers langsigtede holdbarhed er derfor det offentliges finansielle nettogæld. Den offentlige finansielle nettogæld afspejler forskellen mellem finansielle passiver og aktiver for hele den offentlige sektor.

Den offentlige finansielle nettogæld blev i 2007 vendt til et nettotilgodehavende på 3,8 pct. af BNP som steg til 6,9 pct. af BNP i 2008. Frem mod 2010 skønnes det offentlige nettotilgodehavende imidlertid at blive vendt til en nettogæld på 0,2 pct. af BNP, *jf. tabel 2.16*. Opbygningen af offentlig nettogæld skal ses i lyset af de mærkbare underskud på de offentlige finanser i 2009 og 2010.

Tabel 2.16					
Nettogæld 2007-2010					
	2007	2008	2009	2010	Ændr. 07-10
Mia. kr., årets priser					
Offentlig nettogæld	-63,6	-120,0	-84,5	3,8	67,3
Offentlig nettogæld i pct. af BNP	-3,8	-6,9	-5,1	0,2	4,0

3. Offentlige finanser og finanspolitikken

Resumé
<ul style="list-style-type: none"> • Ifølge Danmarks Statistisk foreløbige opgørelse af de offentlige finanser i 2009 er underskuddet på de offentlige finanser opgjort til 46,7 mia. kr. i 2009 svarende til 2,8 pct. af BNP. Underskuddet er 3½ mia. kr. mindre end skønnet i december, hvilket primært skal ses i sammenhæng med højere skatteindtægter fra blandt andet pensionsafkastskatten og moms. • Det offentlige underskud skønnes til 88,2 mia. kr. i 2010 og 78,6 mia. kr. i 2011. Det svarer til 5,1 pct. af BNP i 2010 og 4,4 pct. af BNP i 2011. • Den offentlige saldo er forbedret med 6,2 mia. kr. i 2010 og 0,4 mia. kr. i 2011 i forhold til decemberskønnet. I 2010 skyldes forbedringen hovedsageligt midlertidige forhold, herunder højere indtægter fra pensionsafkastskatten og Nordsø-aktiviteterne. I 2011 bidrager et forudsat lavere offentligt forbrug til en forbedring af de offentlige finanser med ca. 5 mia. kr., men det modvirkes af blandt andet lavere indtægter fra pensionsafkastskatten. • Det beregnede strukturelle overskud skønnes til -0,3 pct. i 2009, -1,7 pct. i 2010 og -1,0 pct. i 2011. Forværringen fra 2009 til 2010 skal ses i lyset af de markante finanspolitiske lempelser for at understøtte vækst og beskæftigelse, og forbedringen fra 2010 til 2011 skyldes den forudsatte konsolidering af de offentlige finanser. • Målt ved den et-årige finanseffekt skønnes finanspolitikken at stimulere den økonomiske aktivitet med 1,1 pct. af BNP i 2009 og 0,8 pct. af BNP i 2010. Den betydelige finanspolitiske lempelse i 2009 og 2010 skal ses i sammenhæng med blandt andet indkomstskattelettelserne i medfør af <i>Forårspakke 2.0</i> samt en markant vækst i de offentlige investeringer. Dertil kommer en ganske betydelig vækst i det offentlige forbrug i 2009. • De markante lempelser i 2009 og 2010 virker med stigende styrke i 2011, og finanspolitikken mv. i 2009-2011 ventes sammen med renteudviklingen samlet set at have et positivt vækstbidrag på 0,4 pct. af BNP i 2011. I 2011 indebærer udfasningen af de midlertidige finanspolitiske lempelser samt forudsat uændret offentligt forbrug en finanseffekt på -0,6 pct. af BNP, og der skønnes et aktivitetsbidrag fra ophørt virkning af SP og selvpensioneringskonti på -0,4 pct. af BNP.

3.1 Offentlige finanser

Skønnene for de offentlige finanser tager afsæt i den aktuelle vurdering af dansk økonomi, jf. *Økonomisk Redegørelse*, maj 2010.

Skønnene for den offentlige saldo er herudover baseret på finansloven for 2010, de ministerielle rammedegørelser for udgiftsudviklingen på statens område i 2010 samt de kommunale og regionale budgetter for 2010 og udmøntningen af lånepuljer til kommunerne til anlægsaktivitet i 2010. Skønnene for 2010 afspejler endvidere forårets aftaler, herunder *Serviceeftersyn af Forårspakke 2.0* og *Aftale om Grøn Vækst 2.0*. Derudover tager skønnet for de offentlige finanser i 2011 afsæt i forudsætninger fra konvergensprogrammet for 2009 og er dermed af beregningsteknisk karakter, idet de konkrete udgifts- og finanspolitiske prioriteringer ikke er endeligt fastlagt.

Danmarks Statistik har offentliggjort foreløbige tal for de offentlige finanser i 2009, der viser et offentligt underskud på 46,7 mia. kr., jf. *tabel 3.1*. Underskuddet er dermed reduceret med 3½ mia. kr. siden decembervurderingen, hvilket primært skal ses i sammenhæng med højere skatteindtægter fra blandt andet pensionsafkastskat og moms.

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Mia. kr., årets priser								
December	27,7	77,6	82,3	80,6	59,8	-50,3	-94,4	-79,0
Maj	27,7	77,6	82,3	80,6	59,8	-46,7	-88,2	-78,6
Heraf stat ¹⁾	27,8	82,7	89,7	85,1	67,2	-31,3	-	-
Heraf kommuner og amter/regioner ¹⁾	-0,3	-5,5	-7,8	-4,5	-7,1	-14,3	-	-
Heraf sociale kasser og fonde ²⁾	0,2	0,4	0,3	0,0	-0,3	-1,1	-	-
Maj, pct. af BNP	1,9	5,0	5,0	4,8	3,4	-2,8	-5,1	-4,4
1)	Opgørelsen af saldoen for henholdsvis stat samt kommuner og amter/regioner afspejler ikke fuldt ud, at staten via overførsler til kommuner og amter/regioner overvejende bærer risikoen for konjunkturt betingede udsving i udgifter og indtægter.							
2)	A-kasserne og Lønmodtagernes Garantifond.							

Underskuddet på de offentlige finanser skønnes i 2010 til godt 88 mia. kr., svarende til 5,1 pct. af BNP. I 2011 ventes underskuddet på de offentlige finanser reduceret til knap 79 mia. kr. svarende til 4,4 pct. af BNP.

Underskuddet på de offentlige finanser i 2010 og 2011 er dermed større end grænsen på 3 pct. af BNP i Stabilitets- og Vækstpagten, og Danmark er derfor kommet ind i ”proceduren for uforholdsmæssigt store underskud”. Selve processen er således i gang i EU, og henstillingerne til Danmark om at gennemføre stramninger af finanspolitikken vil formentligt komme indenfor et par måneder.

Den offentlige saldo forværres fra et overskud på 3,4 pct. af BNP i 2008 til et underskud på 5,1 pct. af BNP i 2010. Godt 40 pct. af svækkelsen af den offentlige saldo fra 2008 til 2010 afspejler diskretionære finanspolitiske lempelser (målt ved de direkte provenuvirkninger i finanseffektberegningen), herunder indkomstskatteløstelserne i *Forårspakke 2.0* samt høj vækst i offentligt forbrug og investeringer. Dertil kommer konjunkturbetingede merudgifter til f.eks. dagpenge og mindreindtægter fra fx personskatter mv.

Den offentlige saldo forbedres fra 2010 til 2011, hvilket primært skal ses i sammenhæng med regeringens strategi for finanspolitisk konsolidering, jf. *Konvergensprogrammet 2009* og *Danmark 2020*, februar 2010. De offentlige investeringer forudsættes bragt ned fra et historisk set meget højt niveau i 2010, og der forudsættes uændrede rammer for det reale offentlige forbrug fra 2010 til 2011. Dertil kommer, at finansieringselementerne i *Forårspakke 2.0* samt *serviceeftersyn af Forårspakke 2.0* bidrager til at styrke de offentlige finanser i 2011.

Aktivitetens virkning fra finanspolitikken målt ved den et-årige finanseffekt skønnes til 1,1 pct. af BNP i 2009 og 0,8 pct. af BNP i 2010, jf. afsnit 3.2. De markante finanspolitiske lempelser i 2009 og 2010 virker med stigende styrke i 2011, og finanspolitikken mv. i 2009 til 2011 ventes dermed sammen med renteudviklingen samlet set at have et positivt vækstbidrag på 0,4 pct. af BNP i 2011.

De ekspansive bidrag til aktiviteten fra finanspolitikken i 2009 og 2010 skal blandt andet ses i sammenhæng med skattereformen *Forårspakke 2.0*, hvis indfasning er underfinansieret i 2010, tilskudspuljen til renoverings- og bygningsarbejder i 2009 samt vækstinitiativerne i finansloven for 2010.

Dertil kommer virkningen af udbetalinger af SP-midler i 2009 samt muligheden for skattefrie udbetalinger fra selvpensioneringskonti for alle kontohavere fra 2010. De diskretionære lempelser mv. i 2009 og 2010 skønnes samlet set at øge aktivitetsniveauet med 2,8 pct. af BNP i 2010.

I 2011 indebærer udfasningen af de midlertidige finanspolitiske lempelser samt et forudsat uændret offentligt forbrug en finanseffekt på -0,6 pct. af BNP, og der skønnes et aktivitetsbidrag vedrørende SP og selvpensioneringskonti på -0,4 pct. af BNP.

Ændringer i forhold til vurderingen i december 2009

Danmarks Statistiks foreløbige opgørelse af de offentlige finanser viser et offentligt underskud på knap 47 mia. kr. i 2009. I decembervurderingen blev der skønnet et underskud på godt 50 mia. kr. i 2009. Det lavere underskud dækker over højere skatteindtægter fra blandt andet personskatter mv. og pensionsafkastskatten, jf. *tabel 3.2* og *bilag 2*. I modsat retning trækker en opjustering af de offentlige udgifter, herunder det offentlige forbrug og overførselsindkomsterne.

Sammenlignet med skønnet i december er den offentlige saldo forbedret med 6,2 mia. kr. i 2010 og 0,4 mia. kr. i 2011. I 2010 skyldes forbedringen af de offentlige finanser hovedsageligt midlertidige merindtægter, herunder højere indtægter fra pensionsafkastskatten og højere Nordsø-indtægter, mens det offentlige forbrug og personskatterne bidrager til en forværring af de offentlige finanser. I 2011 bidrager det offentlige forbrug, nettorenteudgifter og udbytter til en forbedring af de offentlige finanser på ca. 9 mia. kr., men det modvirkes af lavere indtægter fra blandt andet pensionsafkastskatten.

Tabel 3.2
Ændring af den offentlige saldo i 2009-2011 siden december

	2009	2010	2011
Mia. kr., årets priser			
Nordsø-indtægter	0,2	2,1	2,7
Selskabsskatter, ikke kulbrinteskattepligtige	0,1	-0,3	-0,6
Pensionsafkastskat	3,5	6,8	-6,7
Arbejdsmarkedsbidrag	0,2	-1,2	-1,9
Personskatter mv.	4,5	-1,3	1,1
Moms	2,0	2,5	1,2
Registreringsafgift	0,0	-0,4	0,8
Øvrige skatter og afgifter	-2,7	-0,7	-1,3
Offentligt forbrug	-2,8	-1,8	4,9
Offentlige investeringer	0,8	0,9	0,0
Indkomstoverførsler	-2,8	0,1	-2,0
Nettorenteudgifter og udbytter	2,0	0,7	4,1
Subsidier	1,7	-0,6	-1,0
Andre udgifts- og indtægtsposter	-3,0	-0,4	-0,9
Ændring af den offentlige saldo, i alt	3,6	6,2	0,4

Anm.: Negative tal angiver saldoforværringer, mens positive tal viser saldoforbedringer.

Indtægterne fra *Nordsø-aktiviteterne* er opjusteret med 2,1 mia. kr. i 2010 og 2,7 mia. kr. i 2011 i forhold til decembervurderingen. Opjusteringen skyldes en forventet højere oliepris, mens en nedjustering af olie- og gasproduktionen trækker i modsat retning.

Provenuet fra *selskabsskatterne fra ikke kulbrinteskattepligtige selskaber* er nedjusteret med 0,3 mia. kr. i 2010 og 0,6 mia. kr. i 2011, blandt andet i lyset af forventet aftagende indtjening i den finansielle sektor.

Provenuet fra *pensionsafkastskatten* er opjusteret med ca. 6,8 mia. kr. i 2010 og nedjusteret med 6,7 mia. kr. i 2011 i forhold til december. Opjusteringen i 2010 kan henføres til et højere skøn for afkastet på aktier, mens nedjusteringen i 2011 kan henføres til kursfald på obligationer og renteswaps.

Provenuet fra *personskatter mv. og arbejdsmarkedsbidrag* er nedjusteret med henholdsvis 2,5 mia. kr. i 2010 og 0,8 mia. kr. i 2011 og skal ses i sammenhæng med en nedjustering i beskæftigelsesniveauet i både 2010 og 2011.

Momsprovenuet er opjusteret med 2,5 mia. kr. i 2010 og 1,2 mia. kr. i 2011 i forhold til decembervurderingen, hvilket primært kan henføres til en opjustering af det nominelle private forbrug i begge år.

Indtægterne fra *registreringsafgiften* er nedjusteret med 0,4 mia. kr. i 2010 og opjusteret med 0,8 mia. kr. i 2011 i forhold til december i lyset af justeringer af skønnet for privatforbruget af biler samt et øget omfang af leasing af personbiler.

Øvrige skatter og afgifter er nedjusteret med 0,7 mia. kr. i 2010 og 1,3 mia. kr. i 2011 blandt andet som følge af en nedjustering af provenuet fra energi- og miljøafgifterne afledt af et lavere privat forbrug af energi til brændsel mv. end ventet i december.

Det nominelle *offentlige forbrug* er opjusteret med 1,8 mia. kr. i 2010, men nedjusteret med knap 5 mia. kr. i 2011 i forhold til decembervurderingen. Opjusteringen i 2010 skyldes større udgifter til den aktive arbejdsmarkedspolitik og i forsvaret, mens nedjusteringen i 2011 følger af forudsætningen om uændret offentligt forbrug i 2011, *jf. Konvergensprogram 2009*, februar 2010.

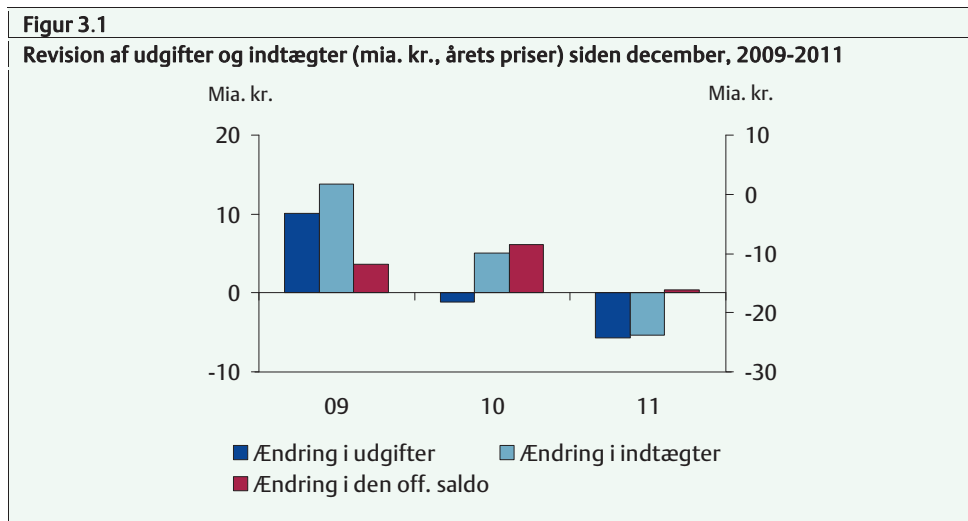
De nominelle *offentlige investeringer* er nedjusteret med knap 1 mia. kr. i 2010 blandt andet som følge af et lavere forventet investeringsomfang på vejområdet i staten.

Udgifterne til *indkomstoversførsler* ventes omtrent uændrede i 2010 i forhold til december, mens skønnet er opjusteret med 2 mia. kr. i 2011 blandt andet i lyset af forventede merudgifter til SU og feriedagpenge.

Nettorenteudgifter og udbytter er nedjusteret med 0,7 mia. kr. i 2010 og 4,1 mia. kr. i 2011 i december. Det skyldes primært en nedjustering af renteudgifterne, der blandt andet skal ses i lyset af refinansiering til et lavere renteniveau.

Subsidierne er opjusteret med 0,6 mia. kr. i 2010 og 1,0 mia. kr. i 2011 afledt af merudgifter vedr. aktiverede kontanthjælpsmodtagere og til løntilskud til fleks- og skånejob.

Nedjusteringen af det offentlige underskud i 2010 i forhold til december skyldes primært større indtægter, mens det omtrent uændrede forventede underskud i 2011 skal ses i sammenhæng med justeringer af både udgifter og indtægter af omtrent samme størrelsesorden, *jf. figur 3.1*.

De ændrede skøn for de offentlige finanser er uddybet i *boks 3.1* og fremgår af *bilag 2*.

Boks 3.1**Revision af udgifts- og indtægtskøn 2010 og 2011**

De nye skøn for de offentlige finanser indebærer en forbedring af saldoen på 6,2 mia. kr. i 2010 og 0,4 mia. kr. i 2011 i forhold til december vurderingen, jf. nedenfor.

Indtægterne fra *Nordsø-aktiviteterne* er opjusteret med 2,1 mia. kr. i 2010 og 2,7 mia. kr. i 2011. Opjusteringen skal primært ses i lyset af en opjustering af olieprisen målt i danske kroner med knap 59 kr. pr. tønde i 2010 og knap 71 kr. pr. tønde i 2011. En nedjustering af olie- og gasproduktionen trækker isoleret set i modsat retning.

Provenuet fra *selskabsskatterne fra ikke kulbrinteskattepligtige* selskaber er nedjusteret med 0,3 mia. kr. i 2010 og 0,6 mia. kr. i 2011. Det skal blandt andet ses i sammenhæng med forventet aftagende indtjening i den finansielle sektor.

Provenuet fra *pensionsafkastskatten* er opjusteret med 6,8 mia. kr. i 2010 og nedjusteret med 6,7 mia. kr. i 2011. Opjusteringen i 2010 kan henføres til et højere skøn for afkastet på aktier, som kun delvist modvirkes af kurstab fra renteswaps og obligationer. I 2011 kan nedjusteringen af skønnet primært henføres til kursfald på obligationer og renteswaps, da de lange statsobligationer skønnes at stige mere igennem 2011 end ventet i december.

De samlede indtægter fra *personskatter mv. og arbejdsmarkedsbidrag* er nedjusteret med 2,5 mia. kr. i 2010 og 0,8 mia. kr. i 2011 primært som følge af en nedjustering af beskæftigelsesniveauet og lønsummen. I modsat retning trækker, at pensionsindbetalinger er nedjusteret i både 2010 og 2011, hvilket øger provenuet fra personskatterne. Dertil kommer, at husholdningernes fradragsberettigede renteudgifter er nedjusteret afledt af det lavere renteniveau, hvilket isoleret set øger provenuet fra personskatterne i 2011.

Momsprovenuet er opjusteret med 2,5 mia. kr. i 2010 og 1,2 mia. kr. i 2011 i lyset af et forventet højere niveau for det nominelle private forbrug i begge år.

Indtægterne fra *registreringsafgiften* er nedjusteret med 0,4 mia. kr. i 2010 og opjusteret med 0,8 mia. kr. i 2011. Justeringerne skal ses i sammenhæng med, at der i skønnet er korrigeret for, at omfanget af leasing af personbiler er under udbredelse, hvilket giver anledning til lavere indtægter fra registreringsafgiften på kort sigt, men en forventet højere indtægt fra registreringsafgiften på længere sigt. Dertil kommer justeringer af skønnet for privatforbruget af biler.

Øvrige skatter og afgifter er nedjusteret med 0,7 mia. kr. i 2010 og 1,3 mia. kr. i 2011 blandt andet som følge af et forventet lavere provenu fra energi- og miljøafgifter afledt af et lavere privat forbrug af energi til brændsel mv. end skønnet i december. I modsat retning trækker, at provenuet fra tinglysningsafgiften er opjusteret med 1 mia. kr. i 2010. Det skyldes, at væsentlige forsinkelser som følge af overgangen til digital tinglysning i 2009 forventes indhentet i løbet af 2010.

Det nominelle *offentlige forbrug* er opjusteret med 1,8 mia. kr. i 2010 som følge af forventede merudgifter til den aktive arbejdsmarkedspolitik og i forsvaret, men nedjusteret med knap 5 mia. kr. i 2011 i lyset af forudsætningen om uændret reelt offentligt forbrug fra 2010 til 2013. Realvæksten i det offentlige forbrug skønnes til 0,8 pct. i 2010 og er dermed nedjusteret med 0,2 pct.-enheder i forhold til skønnet i december. Det skyldes oprevisjonen af realvæksten i 2009, mens den nominelle opjustering i 2010 isoleret set trækker realvæksten op i 2010.

Skønnet for de nominelle *offentlige investeringer* er nedjusteret med knap 1 mia. kr. i 2010. Det skal ses i sammenhæng med, at Danmarks Statistiks budgetstatistik for 2010 viste færre investeringer end ventet i december. Dertil kommer, at de statslige investeringer på vejområdet ifølge de ministerielle rammeredegørelser for 2010 ventes lavere end budgetteret på finansloven for 2010. I 2011 er der beregningsteknisk forudsat et niveau for de offentlige investeringer på 38,2 mia. kr. på linje med decembervurderingen. Realvæksten i de offentlige investeringer skønnes til 19,6 pct. i 2010 og -13,1 pct. i 2011, hvilket stort set svarer til skønnet i december.

Boks 3.1 (fortsat)

Revision af udgifts- og indtægtskøn 2010 og 2011

Udgifterne til *indkomstoverførsler* er nedjusteret med 0,1 mia. kr. i 2010, men opjusteret 2 mia. kr. i 2011. Ledighedsniveauet er nedjusteret i begge år, hvilket reducerer udgifterne til a-dagpenge og kontanthjælp med 4,0 mia. kr. i 2010 og 2,7 mia. kr. i 2011. I modsat retning trækker, at blandt andet udgifterne til SU og aktivering er opjusteret i begge år som følge af højere forventet aktivitet. Dertil kommer merudgifter til førtidspension afledt af et højere tilkendelsesniveau i både 2008 og 2009 end lagt til grund i december samt merudgifter vedr. tilskud til friplads i daginstitutioner.

Skønnet for *nettorenteudgifter og udbytter* er nedjusteret med 0,7 mia. kr. i 2010 og 4,1 mia. kr. i 2011, hvilket skal ses i sammenhæng med en nedjustering af renteudgifterne på knap 2 mia. kr. i 2010 og 4,7 mia. kr. i 2011, der blandt andet skyldes refinansiering til et lavere renteniveau. Dertil kommer en opjustering af trækket på statens konto i Nationalbanken, der reducerer statens lånebehov og dermed også renteudgifterne. I modsat retning trækker, at udbytterne er nedjusteret med 1,3 mia. kr. i 2010, hvilket primært skyldes væsentligt lavere udbyttebetalingerne fra DONG end skønnet i december. Det lavere niveau for udbytter er beregningsteknisk ført med over i 2011.

Subsidierne er opjusteret med henholdsvis 0,6 mia. kr. og 1 mia. kr. i 2010 og 2011, hvilket blandt andet skyldes merudgifter vedr. aktiverede kontanthjælpsmodtagere på godt ½ mia. kr. årligt i både 2010 og 2011. Opjusteringen skal ses i sammenhæng med den generelle opjustering af aktiveringsomfanget. Dertil kommer en opjustering af udgifterne til løntilskud til fleks- og skånejob på knap ½ mia. kr. i 2011.

Udviklingen i udgifts- og skattetryk, 2004-2011

Det samlede offentlige udgiftstryk skønnes at udgøre 56,7 pct. af BNP i 2011. Det er en stigning på 3,0 pct.-enheder af BNP i forhold til 2004, *jf. tabel 3.3*. Stigningen kan navnlig henføres til en forøgelse af det offentlige forbrugstryk.

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Ændr. 2004- 2011
Pct. af BNP									
Forbrug	26,5	26,0	25,9	26,0	26,7	29,7	29,7	29,0	2,5
Indkomstoverførsler	17,1	16,5	15,6	15,2	15,1	17,2	17,8	17,8	0,7
Investeringer	1,8	1,8	2,0	1,9	1,8	2,2	2,5	2,1	0,4
Renteudgifter	3,1	2,6	2,2	2,0	1,8	2,5	2,1	2,0	-1,1
Øvrige udgifter	5,2	5,0	4,9	5,0	5,4	5,9	6,1	5,8	0,6
Udgiftstryk¹⁾	53,7	51,9	50,6	50,0	50,9	57,3	58,1	56,7	3,0
Personskatter mv. ²⁾	21,2	21,2	21,2	21,6	21,4	22,4	20,5	20,5	-0,7
Arbejdsmarkedsbidrag	4,4	4,4	4,4	4,5	4,6	4,8	4,7	4,6	0,2
Pensionsafkastskat	1,6	2,4	0,8	0,3	0,5	0,6	1,1	0,5	-1,1
Selskabsskatter	3,2	3,9	4,4	3,8	3,4	2,4	2,8	2,9	-0,3
Moms	9,8	10,1	10,3	10,4	10,1	10,1	10,1	10,1	0,3
Øvrige indirekte skatter	7,8	7,9	7,8	7,6	7,3	6,8	7,2	7,3	-0,6
Øvrige skatter ³⁾	1,2	1,1	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	-0,2
Skattetryk	49,2	51,0	49,8	49,1	48,3	48,2	47,3	46,7	-2,4
Renteindtægter	1,7	1,5	1,5	1,6	1,7	2,1	1,5	1,4	-0,3
Øvrige indtægter	4,9	4,6	4,6	4,3	4,5	4,4	4,3	4,3	-0,6
Told mv. til EU ⁴⁾	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	0,0
Indtægtstryk¹⁾	55,6	56,9	55,7	54,8	54,3	54,5	52,9	52,3	-3,3
<p>1) Opgørelsen af de samlede offentlige udgifter og indtægter afviger fra Danmarks Statistiks opgørelse. Danmarks Statistik henfører fx indtægter fra salg af varer og tjenester, der indgår i det offentlige forbrug, til indtægterne, mens det samlede offentlige forbrug indgår på udgiftssiden i tabellen. På den baggrund afviger udgifts- og indtægtstrykket definatorisk fra opgjorte tryk, der er baseret på Danmarks Statistiks opgørelser.</p> <p>2) Personskatter mv. omfatter kildeskatter, vægtafgift fra husholdninger, bo- og gaveafgift samt andre personlige skatter.</p> <p>3) Bidrag til sociale ordninger (A-kassebidrag, efterlønsbidrag mv.).</p> <p>4) Ifølge nationalregnskabsprincipperne kategoriseres disse indtægter som skatter og indgår derfor i skattetrykket, men da indtægterne tilfalder EU, indgår de ikke i indtægtstrykket.</p>									

Det samlede offentlige udgiftstryk skønnes at stige fra 50,9 pct. af BNP i 2008 til 58,1 pct. af BNP i 2010. Stigningen i de offentlige udgifter fra 2008 til 2010 skal blandt andet ses i sammenhæng med konjunkturafledte merudgifter til dagpenge mv. Det forøgede udgiftstryk skal dog også ses i lyset af det kraftige fald i BNP.

Det offentlige udgiftstryk reduceres fra 58,1 pct. i 2010 til 56,7 pct. i 2011, hvilket blandt andet skal ses i sammenhæng med behovet for finanspolitisk konsolidering.

Det offentlige forbrug ventes at stige med 3 pct.-enheder fra 26,7 pct. af BNP i 2008 til det højeste niveau nogensinde på 29,7 pct. af BNP i 2010.

De offentlige investeringer som andel af BNP ventes at stige med 0,7 pct.-enheder fra 1,8 pct. af BNP i 2008 til 2,5 pct. af BNP i 2010. Det skal ses i sammenhæng med en realvækst på ca. 20 pct. om året i 2009 og 2010, der følger af igangsættelse og fremrykning af en række offentlige investeringer som led i understøttelse af vækst og beskæftigelse under konjunkturtilbageslaget.

Udviklingen i skattetrykket er ikke et velegnet mål for den økonomiske politiks bidrag til ændringer i skattebelastningen. Provenuvirkninger af diskretionære besluttede ændringer i skatte- og afgiftsregler giver et mere retvisende billede. Det skyldes først og fremmest, at konjunkturudviklingen samt udsving i oliepriser, aktiekurser og renter mv. ofte vil medføre, at væksten i beskatningsgrundlaget for en række skatter og afgifter afviger fra væksten i BNP. Det kan medføre betydelige udsving i skattetrykket fra år til år, selvom skattebelastningen er uændret. Dette gælder ikke mindst pensionsafkastskatten og (selskabs)skatterne fra Nordsø-aktiviteterne, men fx også registreringsafgift, moms og tinglysningsafgift.

Det samlede offentlige indtægtstryk skønnes reduceret fra 55,6 pct. af BNP i 2004 til 52,3 pct. af BNP i 2011 som følge af det lavere skattetryk og en reduktion i de øvrige indtægter i forhold til BNP.

Det offentlige forbrug, 2002 til 2011

Danmarks Statistik har opgjort realvæksten i det offentlige forbrug til 2½ pct. i 2009, mens der i perioden 2002-2009 er opgjort en realvækst på 1¾ pct. i gennemsnit om året, *jf. tabel 3.4*. I forhold til decemberskønnet har Danmarks Statistik oprevideret realvæksten med 0,8 pct.-enheder i 2009. Det skyldes navnlig foreløbige regnskabsoplysninger fra kommuner og regioner i 2009. Primo juni offentliggør Danmarks Statistik reviderede tal for de offentlige finanser i 2009, hvor de endelige regnskaber for kommuner og regioner er indarbejdet.

Realvæksten i det offentlige forbrug skønnes til 0,8 pct. i 2010 og er dermed nedjusteret med 0,2 pct.-enheder i forhold til decembervurderingen. Det kan tilskrives oprevisjonen af de offentlige forbrugsudgifter i 2009. I modsat retning trækker opjusteringen af skønnet for det nominelle offentlige forbrug i 2010 på 1¾ mia. kr.

Det forventede merforbrug i 2010 vedrører primært merudgifter til den aktive arbejdsmarkedspolitik og udsigt til større udgifter i forsvaret end budgetteret på FL10. Forsvarets merudgifter skal holdes indenfor den samlede ramme af forsvarsforliget for 2010-2014.

På baggrund af de ministerielle rammedegørelser for 2010 ventes der desuden yderligere merudgifter på statens driftsområder på 2 mia. kr. i 2010. Det lægges imidlertid til grund, at dette merforbrug begrænses, og det er således ikke medregnet i skønnet for det offentlige forbrug.

Tabel 3.4
Realvækst i det offentlige forbrug, 2002-2011

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	Gnst. 2002- 2009	2010	2011
Realvækst i pct.											
Stat	1,1	-2,1	2,4	-1,3	3,3	9,8	0,3	2,0	1,9	-	-
Kommuner og amter/ regioner	2,6	1,9	1,6	2,4	2,6	-1,8	2,2	2,7	1,8	-	-
I alt¹⁾	2,1	0,7	1,8	1,3	2,8	1,3	1,6	2,5	1,8	0,8	0,0

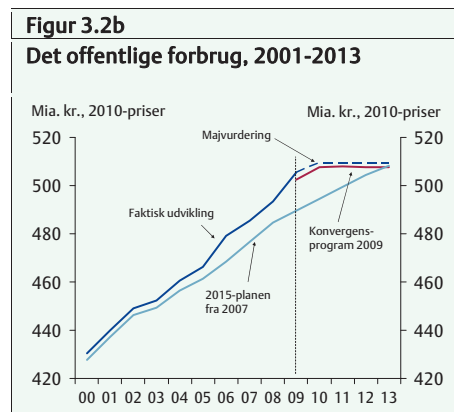
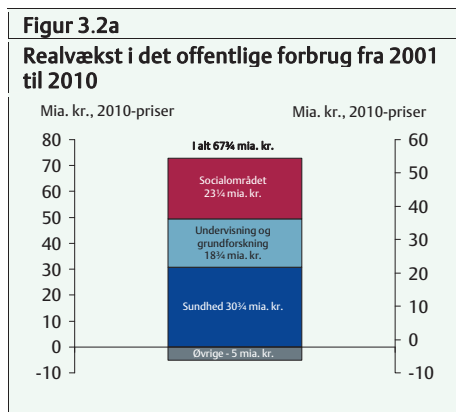
Anm.: Danmarks Statistik korrigerer ikke for flytning af opgaver mellem sektorer. I 2005 og 2006 er den sektorfordelte realvækst påvirket af opgaveflytningen på skatte- og inddrivelsesområdet pr. 1/11 2005. I 2007 er realvæksten påvirket af kommunalreformen, der blandt andet har medført, at staten har overtaget en række af amternes tidligere opgaver.

1) Omfatter endvidere A-kasser mv., der bidrager marginalt til realvæksten i perioden.

Kilde: Danmarks Statistik samt egne beregninger og skøn.

På baggrund af Danmarks Statistiks budgetstatistik for 2010 kan realvæksten i det offentlige forbrug samlet set opgøres til 67³/₄ mia. kr. fra 2001 til 2010, *jf. figur 3.2a*.

Det er navnlig de borgernære områder, der er tilført ekstra midler siden 2001. Ifølge budgetstatistikken vil sundhedsområdet således få tilført et udgiftsloft på 30³/₄ mia. kr. fra 2001 til 2010, mens udgifterne på socialområdet forventes øget med ca. 23¹/₄ mia. kr. blandt andet til børn, ældre og udsatte grupper. På undervisningsområdet inkl. grundforskning skønnes udgiftsvæksten at udgøre omkring 18³/₄ mia. kr. fra 2001 til 2010.

Anm.: I forhold til Danmarks Statistiks budgetstatistik for 2010, der flugter med decemberskønnet for det offentlige forbrug, er skønnet for det nominelle offentlige forbrug opjusteret med 1,8 mia. kr. i 2010. Der foreligger ikke en opgørelse af det reviderede skøn for det offentlige forbrug fordelt på udgiftsområder, herunder i lyset af den forudsatte neutralisering af merforbruget på det statslige driftsområde i 2010, *jf. ovenfor*.

Kilde: Danmarks Statistik samt egne skøn og beregninger.

Som led i konsolideringen af de offentlige finanser har regeringen udmeldt, at de offentlige forbrugsudgifter skal holdes i ro i årene 2011-2013. Realvæksten i det offentlige forbrug er derfor beregningsteknisk forudsat til 0 pct. i 2011.

Med opjusteringen af skønnet for de offentlige forbrugsudgifter i 2010 tager konsolideringen af de offentlige finanser fra 2011 afsæt i et højere niveau end forudsat i *Danmarks Konvergensprogram 2009*, februar 2010, *jf. figur 3.2b*.

Den offentlige beskæftigelse, 2001 til 2011

I 2009 er væksten i den offentlige beskæftigelse opgjort til 14.800 personer, hvilket er 2.100 mere end skønnet i decembervurderingen, *jf. tabel 3.5*.

Tabel 3.5						
Ændring i den offentlige beskæftigelse, 2009-2011						
	2009		2010		2011	
	Dec.	Maj	Dec.	Maj	Dec.	Maj
Antal i 1.000 personer						
Offentlig beskæftigelse	12,7 (7,2)	14,8 (9,3)	7,0	4,9	0,9	0,0

Anm.: Tallene i parentes angiver væksten i beskæftigelsen korrigeret for strejkerne i 2. kvartal 2008.

Beskæftigelsesudviklingen i 2009 skal ses i sammenhæng med, at det er blevet lettere at rekruttere personer til ledige stillinger i den offentlige sektor som følge af konjunkturfatningen. Samtidig skal den forholdsvis store stigning i den offentlige beskæftigelse i 2009 ses i sammenhæng med strejkerne på det offentlige område i foråret 2008, der isoleret set antages at bidrage med omkring 5.500 personer til beskæftigelsesvæksten i 2009.

Skønnet for det offentlige beskæftigelsesniveau i 2010 er uændret i forhold til decembervurderingen, hvilket indebærer en nedjustering af beskæftigelsesvæksten med 2.100 personer til i alt 4.900 personer i 2010 som følge af det øgede beskæftigelsesniveau i 2009.

I 2011 forudsættes et uændret niveau for den offentlige beskæftigelse på linje med udmeldingen om at holde de offentlige forbrugsudgifter i ro.

Ifølge arbejdstidregnskabet (ATR) er den offentlige beskæftigelse øget med 7.300 personer i 2009, *jf. tabel 3.6*. Den lavere vækst skyldes primært, at ATR opgøres inklusive personer på orlov, herunder fravær som følge af strejker.

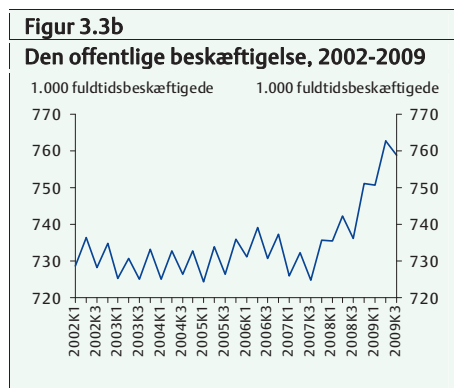
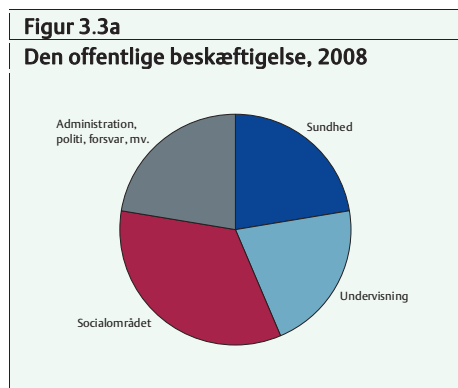
Tabel 3.6									
Ændring i den offentlige beskæftigelse, 2002-2009									
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	I alt 02-09
1.000 personer									
Nationalregnskabet, ekskl. orlov									
Inkl. aktiverede ledige i offentlig virksomhedspraktik	11,0	-7,7	-1,2	2,9	1,1	-3,1	-9,5	14,8	8,3
Aktiverede ledige i offentlig Virksomhedspraktik	-0,5	-4,5	-2,3	-0,9	-0,9	1,2	0,3	1,1	-6,5
Ekskl. aktiverede ledige i offentlig virksomhedspraktik	11,5	-3,2	1,0	3,8	2,0	-4,3	-9,8	13,8	14,7
ATR, inkl. orlov	9,3	-2,8	0,9	3,7	2,7	-3,8	-4,7	7,3	12,6
Den nye offentlige Beskæftigelsesstatistik¹⁾									
Stat	-	-3,8	-1,1	0,5	4,3	13,5	2,8	-	-
Regioner (amter før 2007)	-	0,0	0,7	4,5	1,0	-47,4	0,8	-	-
Kommuner	-	0,1	0,9	-3,0	-1,2	29,2	8,1	-	-
1) Antal fuldtidsbeskæftigede (aftalt arbejdstid samt overtid). Danmarks Statistik korrigerer ikke for flytning af opgaver mellem sektorer. I 2005 og 2006 er sektorfordelingen påvirket af opgaveflytningen på skatte- og inddrivelsesområdet pr. 1/11 2005. Som følge af opgaveomlægninger i forbindelse med kommunalreformen foreligger der ikke en sektorfordelt opgørelse fra 2007.									
Kilde: Danmarks Statistik samt egne beregninger og skøn.									

Ny offentlig beskæftigelsesstatistik

Danmarks Statistik offentliggjorde i januar 2010 en ny kvartalsvis opgørelse af den offentlige beskæftigelse, *jf. også boks 3.2 nedenfor*. Den nye beskæftigelsesstatistik adskiller sig fra nationalregnskabet og ATR ved at opgøre antallet af fuldtidsbeskæftigede.

Godt $\frac{3}{4}$ af den samlede offentlige beskæftigelse i 2008 vedrører de borgernære serviceområder inden for social-, sundheds- og undervisningsområdet, *jf. figur 3.3a*. Den øvrige offentlige beskæftigelse omfatter blandt andet administration, politi, retsvæsen, transport, forsvar og grundforskning.¹

¹ Det bemærkes dog, at der også indgår administration og forskning i opgørelsen af beskæftigelsen indenfor de andre områder.

Kilde: Danmarks Statistik.

Ifølge den nye statistik er den samlede offentlige beskæftigelse steget med 30.700 fuldtidsbeskæftigede fra 3. kvartal 2002 til 3. kvartal 2009, og stigningen er især sket efter 2007, jf. figur 3.3b og tabel 3.7. Specielt på sundhedsområdet har der været en kraftig beskæftigelsesvækst på 17.100 fuldtidsbeskæftigede i perioden 3. kvartal 2002 til 3. kvartal 2009, mens beskæftigelsen på undervisnings- og socialområdet er steget med henholdsvis 3.000 og 3.500 fuldtidsbeskæftigede.

Tabel 3.7
Den offentlige beskæftigelse, 3. kvartal 2002 – 3. kvartal 2009

	3. kv. 2002	3. kv. 2007	3. kv. 2009	Ændring:	
				3. kv. 02 - 3. kv. 09	3. kv. 08 - 3. kv. 09
Antal fuldtidsbeskæftigede	728.200	724.700	758.900	30.700	22.600
Heraf:					
Generelle offentlige tjenester	48.500	53.600	58.400	9.900	2.400
Forsvar	30.600	25.500	27.000	-3.600	1.200
Offentlig orden og sikkerhed	23.500	24.200	24.900	1.400	600
Økonomiske anliggender	30.800	27.000	28.700	-2.100	800
Miljøbeskyttelse	5.600	5.200	4.600	-1.000	-200
Boliger og offentlige faciliteter	2.000	2.600	2.600	600	100
Sundhedsvæsen inkl. plejehjem	157.200	165.000	174.300	17.100	7.000
Fritid, kultur og religion	23.000	23.700	24.000	1.000	-1.400
Undervisning	156.200	153.100	159.200	3.000	3.900
Social beskyttelse	250.500	244.000	254.000	3.500	7.600

Kilde: Danmarks Statistik.

Boks 3.2**Ny statistik for den offentlige beskæftigelse**

Danmarks Statistik og Finansministeriet indledte i 2006 et samarbejde om at etablere en ny kvartalsvis opgørelse af den offentlige beskæftigelse – primært baseret på de offentlige lønindberetninger. Formålet med den nye offentlige beskæftigelsesstatistik er at opnå større og mere detaljeret indblik i personaleforbruget inden for sektoren *Offentlig forvaltning og service*. Statistikken giver mulighed for at belyse den offentlige beskæftigelse på udgiftsområder og sektorer.

Statistikken opgør på kvartalsbasis antallet af fuldtidsbeskæftigede inklusive overtid. Til hvert job knyttes således oplysninger om alle betalte timer, dvs. de aftalte timer inklusive overtid og om ansættelsesperiode, der tilsammen muliggør en beregning af antal fuldtidsbeskæftigede og antal job i *Offentlig forvaltning og service*.

Den ny beskæftigelsesstatistik blev offentliggjort første gang i januar 2010. Statistikken dækker aktuelt perioden fra 1. kvartal 2002 til 3. kvartal 2009. Tal for den offentlige fuldtidsbeskæftigelse i 4. kvartal 2009 og 1. kvartal 2010 ventes offentliggjort i juni 2010. Der foreligger ikke sæsonkorrigerede tal.

Strejken i foråret 2008 medførte kvalitetsmæssige problemer med lønindberetningerne. Det har ikke været muligt at anvende indberetningerne for de ca. 70.000 personer, der i større eller mindre omfang var berørt af strejken. For disse personer er de indberettede oplysninger for april, maj og juni 2008 således erstattet med oplysningerne for marts 2008, hvorved effekten af strejken er neutraliseret. Håndteringen af dette problem indebærer, at antal betalte timer og dermed antal fuldtidsbeskæftigede er overvurderet i 2008. Det vides ikke præcist, hvor stor overvurderingen er – blandt andet fordi en del af de strejkende indgik i beredskabet og derfor havde arbejdstimer. Ifølge nationalregnskabet skønnes, at strejken havde et omfang svarende til 5.500 fuldtidsbeskæftigede på årsbasis.

3.2 Finanspolitikens aktivitetsvirkning

Finanspolitikens umiddelbare virkning på den økonomiske aktivitet måles ved den et-årige finanseffekt. En positiv finanseffekt indikerer, at finanspolitikken medvirker til at øge den økonomiske aktivitet, mens en negativ finanseffekt angiver en finanspolitisk afdæmpning af økonomien.

Med afsæt i finansloven for 2010, de ministerielle rammeredegørelser for statens udgifter i 2010 samt de kommunale og regionale budgetter for 2010 mv. skønnes finanspolitikens aktivitetsvirkning målt ved finanseffekten til 0,8 pct. af BNP i 2010, *jf. tabel 3.8.*

Tabel 3.8						
Finanseffekten, 2005-2010						
	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Aktivitetsvirkning, pct. af BNP						
Udgifter i alt	0,2	0,4	-0,1	-0,3	0,8	0,5
Indtægter i alt	0,1	0,1	0,0	0,0	0,2	0,3
Finanseffekt i alt	0,3	0,5	-0,1	-0,3	1,1	0,8
SP-opsparing ¹⁾	-	-	-	-	0,4	0,0
Selv pensioneringskonti ²⁾	-	-	-	-	-	0,1

1) Påvirkning af den økonomiske aktivitet som følge af ændringer i ordningen for den Særlige Pensionsopsparing (SP).

2) Påvirkning af den økonomiske aktivitet som følge af udbetaling af opsparede midler på selvpensioneringskonti.

Lempelsen i 2010 følger blandt andet af skattereformen i *forårspakke 2.0* og den betydelige vækst i de offentlige investeringer.

I 2009 skønnes finanseffekten til 1,1 pct. af BNP og er opjusteret med ca. 0,1 pct. af BNP i forhold til skønnet i december primært som følge af en større offentlig forbrugsvækst.

Finanseffekten omfatter ikke aktivitetsvirkninger fra SP-udbetalinger samt udbetalinger fra selvpensioneringskonti, da disse ordninger er private opsparingsordninger. Med udbetalingerne af SP-midlerne skønnes aktiviteten styrket med yderligere 0,4 pct. af BNP i 2009.

De diskretionære lempelser i 2009 og 2010 og rentefaldet siden 2008 skønnes samlet set at medføre et vækstbidrag på 2¾ pct. af BNP i 2010, *jf. tabel 3.9*.

De betydelige lempelser i 2009 og 2010 virker med stigende styrke ind i 2011. Dertil kommer et vækstbidrag fra et lavere renteniveau. Samlet set skønnes den samlede økonomiske politik inkl. virkningen af et lavere renteniveau i 2009 til 2011 at medføre et vækstbidrag på 0,4 pct. af BNP i 2011. Med en finanseffekt på -0,6 pct. af BNP i 2011 afledt af udfasningen af de midlertidige lempelser og den forudsatte konsolidering og -0,4 pct. af BNP i aktivitetsvirkning af frigivelse af midler vedrørende SP og selvpensioneringskonti skønnes en stram førsteårsvirkning af finanspolitikken mv. i 2011.

Tabel 3.9. Aktivitetsvirkning af den økonomiske politik mv.			
	2009	2010	2011
Pct. af BNP			
Finanseffekt (1. årsvirkning)	1,1	0,8	-0,6
Frigivelse af midler i SP og selv pensioneringskonti	0,4	0,1	-0,4
Finanspolitik mv.	1,4	0,9	-1,0
Finanseffekt mv. (flerårsvirkninger)	-	0,5	0,7
Renteændringer siden 2008	0,5	1,5	0,8
Aktivitetsvirkning af samlet økonomisk politik, i alt	1,9	2,8	0,4
Anm.: De flerårige effekter er opgjort som aktivitetsvirkningen af finanspolitikken mv. fra og med 2009. Afrunding kan betyde, at totalen kan afvige fra summen af de enkelte aktivitetsbidrag i tabellen.			

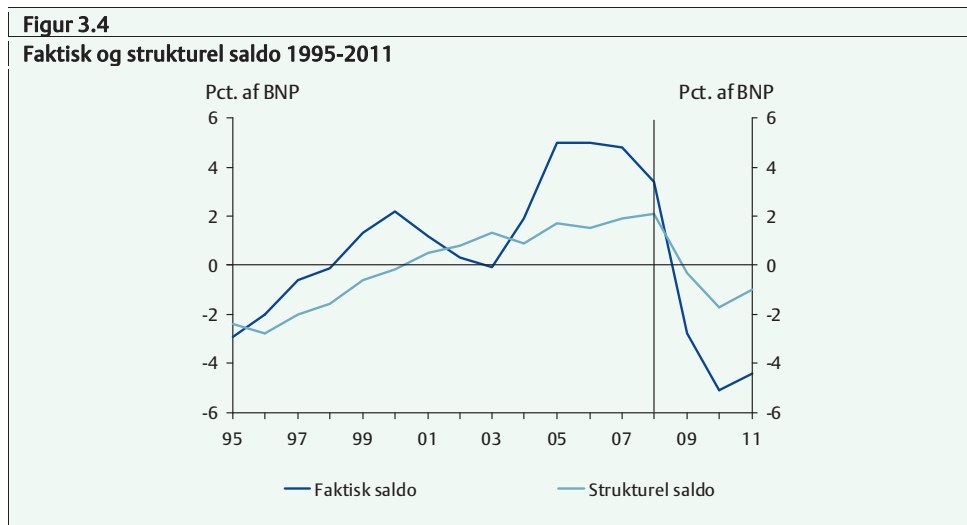
3.3 Strukturel saldo

Den strukturelle saldo viser stillingen på de offentlige finanser, når der er taget højde for virkningen af konjunkturer og andre midlertidige forhold, *jf. boks 3.3*. I lyset af det kraftige omslag i efterspørgsel, produktion og beskæftigelse samt aktiv- og oliepriser er beregningen af den strukturelle saldo mere usikker end normalt.

Efter et underskud på den strukturelle saldo på ca. ¼ pct. af BNP i 2009 skønnes der i 2010 et underskud på ca. 1¾ pct. af BNP. Skønnene for struktursaldoen i 2009 og 2010 afspejler især lempelserne af finanspolitikken. Med de beregningstekniske forudsætninger, der er lagt til grund for finanspolitikken og de offentlige finanser i 2011, er der beregnet et strukturelt underskud på ca. 1 pct. af BNP i 2011. De offentlige finanser konsolideres således med ca. ¾ pct. af BNP fra 2010 til 2011.

Konsolideringen af de offentlige finanser fra 2010 til 2011 skal blandt andet ses i sammenhæng med et forudsat fald i de offentlige investeringer, den gradvise indfasning af finansieringselementerne fra skattereformen og forudsætningen om uændret offentligt reelt forbrug, *jf. også Danmarks Konvergensprogram 2009*, februar 2010.

Skønnene for den strukturelle saldo er på linje med *Danmarks Konvergensprogram 2009*. Kravene for at efterleve den forventede EU-henstilling om konsolidering i 2011-13 og målet om strukturel balance i 2015 er dermed som udgangspunkt omtrent uændrede, dvs. der kræves nye initiativer for i alt ca. 24 og 31 mia. kr. frem mod henholdsvis 2013 og 2015.

I perioden 2004 til 2008 bidrog konjunkturerne og udviklingen på de finansielle markeder til, at de faktiske overskud på de offentlige finanser var markant større end de skønnede strukturelle overskud. Det skyldtes blandt andet ekstraordinært store provenuer fra pensionsafkastskatten i 2004 og 2005 samt den gunstige konjunkturudvikling i 2006-2008, der midlertidigt bidrog til et større overskud på den faktiske saldo.

I lyset af vigende konjunkturer mv. skønnes det strukturelle underskud i 2009-2011 at være mindre end underskuddene på den faktiske saldo. De finanspolitiske tiltag, der er gennemført, kan påvirke både den faktiske og den strukturelle saldo.

Fra 2002 til 2011 skønnes den strukturelle saldo reduceret med ca. 1,8 pct. af BNP, jf. tabel 3.10. Med afsæt i de beregningstekniske forudsætninger, der er lagt til grund for finanspolitikken og de offentlige finanser i 2011, skønnes en forbedring af den strukturelle saldo på ca. $\frac{3}{4}$ pct. af BNP fra 2010 til 2011.

Tabel 3.10								
Den strukturelle saldo (pct. af BNP), 2002-2011								
Strukturel saldo (korrigeret for SP-indbetalinger)		Ændring som følge af						
Niveau	Årlig ændr.	Finans- politik¹⁾	Pensions- afkastskat	Netto- rente- udgifter	Nordsø- indtægter	Specielle- poster²⁾	Andre forhold	
2002	0,8							
2003	1,3	0,5	0,1	0,0	0,3	0,2	0,1	-0,3
2004	0,9	-0,4	-1,3	0,0	0,3	0,2	0,0	0,6
2005	1,7	0,8	-0,3	0,1	0,3	0,1	0,0	0,6
2006	1,5	-0,2	-0,5	0,1	0,2	0,1	-0,1	0,0
2007	1,9	0,4	0,3	0,0	0,2	0,1	-0,1	0,0
2008	2,1	0,2	0,1	0,0	0,1	0,1	-0,1	0,0
2009	-0,3	-2,4	-2,0	0,1	0,0	-0,1	-0,1	-0,3
2010	-1,7	-1,4	-1,5	0,1	0,0	-0,2	0,0	0,2
2011	-1,0	0,7	1,1	0,0	-0,1	-0,1	0,0	-0,2
I alt	-1,8	-4,0	0,4	1,3	0,4	-0,3	0,6	

1) Bidraget fra finanspolitikken afviger som følge af metodeforskelle fra finanseffekten.
2) De specielle poster indeholder blandt andet diverse drifts- og kapitaloverførsler (netto), herunder blandt andet offentlige overførsler til udlandet.
Kilde: *Økonomisk Redegørelse*, maj 2010.

Den førte finanspolitik bidrager isoleret set til en reduktion af den strukturelle saldo på ca. 5 pct. af BNP fra 2002 til 2010, heraf 3½ pct. af BNP fra 2008 til 2010. Det afspejler navnlig væksten i udgifterne til offentligt forbrug og forøgelsen af de offentlige investeringer.

Fra 2010 til 2011 styrkes den beregnede strukturelle saldo med ca. ¾ pct. af BNP. Konsolideringen af den strukturelle saldo fra 2010 til 2011 afspejler blandt andet de beregningstekniske forudsætninger om finanspolitikken i 2011, herunder et forudsat fald i de offentlige investeringer, forudsætningen om uændret offentligt forbrug fra 2010 til 2011 samt den gradvise indfasning af finansieringselementerne i skattereforment.

Boks 3.3

Den strukturelle budgetsaldo

Saldoen på de offentlige finanser afhænger af konjunktursituationen. I perioder med høj økonomisk vækst stiger de offentlige indtægter fra skatter og afgifter således relativt meget, mens udgifterne til indkomstoverførsler har en tendens til at falde – primært som følge af faldende ledighed.

Potentialet for en gunstig udvikling i den faktiske offentlige saldo er derfor større i en højkonjunktur med faldende ledighed og stigende beskæftigelse end i en periode med stigende ledighed og faldende beskæftigelse.

Den strukturelle saldo opgøres som den faktiske offentlige saldo korrigeret for det positive eller negative bidrag fra konjunkturerne og angiver dermed stillingen på de offentlige finanser rensset for den givne konjunktursituation. Forskellen mellem den faktiske og den strukturelle saldo afhænger af, hvor mange ledige ressourcer der er i økonomien. Den strukturelle saldo er derfor blandt andet bestemt af finanspolitikkenes stramhedsgrad og den skønnede strukturelle ledighed.

Udover bidrag fra konjunkturerne korrigeres der i beregningen af den strukturelle saldo også for indflydelsen af særlige forhold, som ikke er direkte knyttet til konjunkturudviklingen, men som kan have betydelig og varierende indflydelse på de offentlige finanser fra år til år. Det drejer sig især om pensionsafkastskatteprovenuet, der afhænger af udviklingen i aktie- og obligationskurserne, hvorfor provenuet kan fluktuere meget kraftigt, selskabsskatteprovenuet, herunder fra Nordsø-aktiviteterne, samt udviklingen i de offentlige drifts- og kapitaloverførsler.

4. English Summary

Danish economy is still affected by the international economic recession in 2010, but an economic recovery seems to be on its way, cf. *Economic Survey*, May 2010.

To support growth and employment during the economic downturn expansionary fiscal policy measures have been initiated in 2009 and 2010. The fiscal stimulation policy includes a historically high growth in public investments and significant income tax reductions in 2010 in the tax reform in the *Spring Package 2.0*.

Due to the economic downturn in 2009 and 2010 and the expansionary fiscal policy the deficit on the budget balance has increased to DKK 88,2bn (5.1 per cent of GDP) in 2010. From 2008 to 2010 the budget balance has decreased by DKK 150bn. Thus, the budget balance deficit in 2010 is expected to exceed the reference value of 3 per cent of GDP in the *Stability and Growth Pact* of the European Union.

As a result of the assumed fiscal consolidation strategy in *Denmark's Convergence Programme 2009*, the budget balance improves from 2010 to 2011. Public investments are presupposed to decline from a historically high level in 2010, and public consumption is assumed to be unchanged in real terms from 2010 to 2011. Moreover, the financing elements in the tax reform contained in the *Spring Package 2.0* strengthen public finances in 2011.

A surplus on the structural budget balance in 2008 is estimated at 2.1 per cent of GDP. In 2010 a deficit on the structural budget balance is estimated at 1.7 per cent of GDP. The change from 2008 to 2010 primarily reflects discretionary fiscal policy. As a result of the fiscal consolidation strategy the deficit on the structural budget balance is assumed to be reduced from -1.7 per cent of GDP in 2010 to -1.0 per cent of GDP 2011.

4.1 General government finances

The estimates for the general government finances in 2010 and 2011 are based on the short term projections for the Danish economy, cf. *Economic Survey*, May 2010.

The estimates for 2010 are derived from the central government budget for 2010, an updated status for the central government spending in 2010 and the local government budgets for 2010. Furthermore, the estimates reflect the political agreements settled in the spring 2010, e.g. adjustments in relation to the *Spring Package 2.0*.

With respect to 2011 the estimates are primarily based on technical assumptions in line with *Denmark's Convergence Programme 2009*, February 2010.

According to preliminary data for the general government finances from Statistics Denmark the general government balance deficit amounted to DKK 46³/₄bn corresponding to 2.8 per cent of GDP, *cf. table 4.1*.

Table 4.1								
General government budget balance, 2004-2011								
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
DKK bn, current prices								
December 2009	27.7	77.6	82.3	80.6	59.8	-50.3	-94.4	-79.0
May 2010	27.7	77.6	82.3	80.6	59.8	-46.7	-88.2	-78.6
- Central government	27.8	82.7	89.7	85.1	67.2	-31.3	-	-
- Local governments	-0.3	-5.5	-7.8	-4.5	-7.1	-14.3	-	-
- Social funds	0.2	0.4	0.3	0.0	-0.3	-1.1	-	-
May 2010 (per cent of GDP)	1.9	5.0	5.0	4.8	3.4	-2.8	-5.1	-4.4
Note: The specification of the central and local government budget balances does not fully reflect that the central government through transfers to local governments bears the risk of fluctuations in expenditures and revenues due to the business cycles.								

In 2010 and 2011 the general government deficit is estimated at approx. DKK 88bn (5.1 per cent of GDP) and 79bn (4.4 per cent of GDP) respectively. Thus, the budget balance deficits in 2010 and 2011 are expected to exceed the reference value of 3 per cent of GDP in the *Stability and Growth Pact* of the European Union. In light of the estimated government budget balance deficits Denmark is expected to receive a recommendation adopted by the EU Council of Finance Ministers (ECOFIN) in 2010.

Since 2008 of the general government budget balance is expected to weaken from a surplus of 3.4 per cent of GDP to a deficit of 5.1 per cent of GDP in 2010. Around 40 per cent of weakening in the budget balance reflects discretionary fiscal policy, e.g. lower personal taxes due to the tax reform contained in the *Spring Package 2.0* as well as considerable growth in public consumption and investment expenditures. Moreover, weak cyclical conditions reduce the budget balance through increased expenditures (e.g. unemployment benefits) and decreased tax revenues (e.g. VAT and income taxes).

From 2010 to 2011, the budget balance is improved, primarily due to the fiscal consolidation strategy in *Denmark's Convergence Programme 2009*. Public investments are presupposed to decline from a historically high level in 2010, and public consumption is assumed to be unchanged in real terms.

Compared to the short term projection in December 2009 the deficit on the general government budget balance is reduced by DKK 3¹/₂bn, *cf. table 4.2*. This is primarily due to higher tax revenues from personal income taxes and the pension yield taxation.

In 2010 and 2011 the budget deficit is reduced by DKK 6.2bn and DKK 0.4bn, respectively, compared to the December projection. In 2010 the lower deficit primarily reflects temporary additional revenues from the pension yield taxation and the North Sea activities. In 2011 lower public consumption, net interest rate expenditures and dividends improve the budget balance which is offset by lower revenues, e.g. from the pension yield taxation.

	2009	2010	2011
DKK bn, current prices			
North Sea oil and gas exploration activities	0.2	2.1	2.7
Corporate taxes excluding North Sea oil and gas exploration activities	0.1	-0.3	-0.6
Pension yield taxation	3.5	6.8	-6.7
Labour market contribution	0.2	-1.2	-1.9
Personal taxes etc.	4.5	-1.3	1.1
Value Added Tax	2.0	2.5	1.2
Vehicle registration tax	0.0	-0.4	0.8
Other taxes and duties	-2.7	-0.7	-1.3
Public consumption expenditures	-2.8	-1.8	4.9
Public investment expenditures	0.8	0.9	0.0
Income transfers	-2.8	0.1	-2.0
Subsidies	2.0	0.7	4.1
Net interest expenditures and dividends	1.7	-0.6	-1.0
Other expenditures and revenues	-3.0	-0.4	-0.9
Total revision of general government budget balance	3.6	6.2	0.4
Note: Negative numbers imply reductions of the surplus due to reduced revenues or increased expenditures, and positive numbers imply increases in the surplus due to increased revenues or decreased expenditures.			

Compared to the December projection revenues *from the North Sea activities* are adjusted upwards by DKK 2.1bn in 2010 and DKK 2,7bn in 2011. This is mainly due to an upward adjustment of the oil price of DKK 59 a barrel in 2010 and DKK 71 a barrel in 2011, while expected lower production pulls in the opposite direction.

The revenues from *the corporate tax* are downward adjusted by DKK 0.3bn in 2010 and DKK 0.6bn in 2011 in light of expected lower earnings in the financial sector.

The revenues from *the pension yield taxation* are upward adjusted by DKK 6.8bn in 2010 reflecting higher expected returns on stocks. In 2011 the revenues are downward adjusted by DKK 6.7bn due to decreasing prices on bonds.

The revenues from *personal taxes etc. and labour market contribution* are downward adjusted by DKK 2.5bn in 2010 and DKK 0.8bn in 2011 primarily reflecting a lower expected level of employment.

Revenues from the *VAT* are upward adjusted by DKK 2.5bn in 2010 and DKK 1.2bn in 2011 primarily due to higher expected nominal private consumption in both years.

Revenues from the *vehicle registration tax* are lowered by DKK 0.4bn in 2010 and increased by DKK 0.8bn in 2011. The private consumption of cars are upward adjusted in both years, but due to an increase in car leasing there is a downward pressure on the vehicle registration tax in the short term.

Other taxes and duties have been downward adjusted by DKK 0.7bn in 2010 and DKK 1.3 in 2011 e.g. in light of lower revenues from energy taxes due to lower private consumption of energy and fuel.

Nominal *public consumption* expenditures are increased by DKK 1.8bn in 2010 compared to the December estimates reflecting among other things increased expenditures on active labour market schemes and defence spending. In 2011 the expenditures are reduced by nearly DKK 5bn due to an expected unchanged level of public consumption in real terms in line with *Denmark's Convergence Programme 2009*.

The nominal level of *public investment* expenditures are lowered by DKK 1bn in 2010 partly due to a lower expected level of investments in construction of roads.

Expenditures on *income transfers* are expected unchanged in 2010, while upwards adjusted in 2011 by DKK 2bn in light of e.g. higher estimated expenditures on student grants and holiday allowances for unemployment benefit recipients.

The *subsidies* have been upward adjusted by DKK 0.6bn in 2010 and DKK 1bn in 2011 reflecting additional expenditures on active labour market schemes.

Net interest rate expenditures and dividends are adjusted downwards by DKK 0.7bn in 2010 and DKK 4.1bn in 2011 partly due to lower interest rate expenditures in light of refinancing at a lower interest rate level.

The expenditure burden, i.e. the ratio of government expenditure to GDP, is estimated at 56.7 per cent of GDP in 2011, which reflects an increase of 3.0 percentage points since 2004, cf. *table 4.3*. The increase is primarily due to growth in public consumption, but also income transfers' are increasing. In 2010 the expenditure burden excl. interest expenditures is expected to reach the highest level ever at 58.1 per cent of GDP primarily due to a high level of public consumption and investments. Subsequently the fiscal consolidation strategy reduces the expenditure burden from 2010 to 2011.

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Diff. 2004- 2011
Per cent of GDP									
Expenditure burden ¹⁾	53.7	51.9	50.6	50.0	50.9	57.3	58.1	56.7	3.0
Tax burden	49.2	51.0	49.8	49.1	48.3	48.2	47.3	46.7	-2.4
Revenue burden ¹⁾	55.6	56.9	55.7	54.8	54.3	54.5	52.9	52.3	-3.3

1) The specification of total public expenditures and revenues deviates from the specification from Statistics Denmark. Total public expenditures reflect public consumption, which includes revenues from sales and calculated depreciation expenditure, and total revenues include calculated depreciation. The specification of public expenditure from Statistics Denmark does not include public sales, which are included in total revenues, and calculated depreciation is not included in public expenditures and revenues in the specification from Statistics Denmark. Thus, the expenditure and revenue burdens differ from the ascertained burdens based on the specifications according to Statistics Denmark.

The tax burden, i.e. the ratio of aggregate tax revenues to GDP, is estimated to decrease by 2.4 percentage point from 49.2 per cent of GDP in 2004 to 46.7 per cent of GDP in 2011.

The revenue burden, i.e. the ratio of general government revenues to GDP, is expected to decrease from 55.6 per cent of GDP in 2004 to 52.3 per cent of GDP in 2011 primarily caused by the reduced tax burden.

Detailed information about the expenditure, tax and revenue burden can be found in *annex 2*.

4.2 Fiscal stance

The *fiscal effect* is an indicator of fiscal policy stance. The fiscal effect measures the impact of fiscal policy changes on economic activity.

Based on the central government budget for 2010, an updated status for central government spending in 2010 and local government budgets for 2010 the fiscal effect is estimated at 0.8 per cent of GDP in 2010, *cf. table 4.4*. This reflects among other things the tax reform included in the *Spring Package 2.0* and a significant growth in public investments.

Table 4.4						
Fiscal effect, 2005-2010						
	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Per cent of GDP						
Expenditures	0.2	0.4	-0.1	-0.3	0.8	0.5
Revenues	0.1	0.1	0.0	0.0	0.2	0.3
Fiscal effect	0.3	0.5	-0.1	-0.3	1.1	0.8
Special Pension scheme (SP)	-	-	-	-	0.4	0.0
Funds in certain individual saving accounts	-	-	-	-	-	0.1

In 2009 the fiscal effect is estimated at 1.1 per cent of GDP corresponding to an increase of 0.1 per cent compared to the December estimate primarily due to higher growth in public consumption.

The fiscal effect does not include the release of the Special Pension (SP) funds or funds in certain individual saving schemes as these are private savings schemes. The release of the SP funds is estimated to increase economic activity by additional 0.4 per cent of GDP in 2009.

Discretionary fiscal policy and changes in the interest rate in 2009 and 2010 is estimated to contribute to growth by approx. 2¾ per cent in 2010, *cf. table 4.5*. Fiscal policy in 2009 and 2010 will stimulate activity in 2011. In total fiscal policy and lower interest rates in 2009 to 2011 are expected to stimulate activity by 0.4 per cent of GDP in 2011. However, in light of the temporary initiatives in 2009 and 2010 and fiscal consolidation in 2011, the first year effect of fiscal policy in 2011 is estimated to be quite tight.

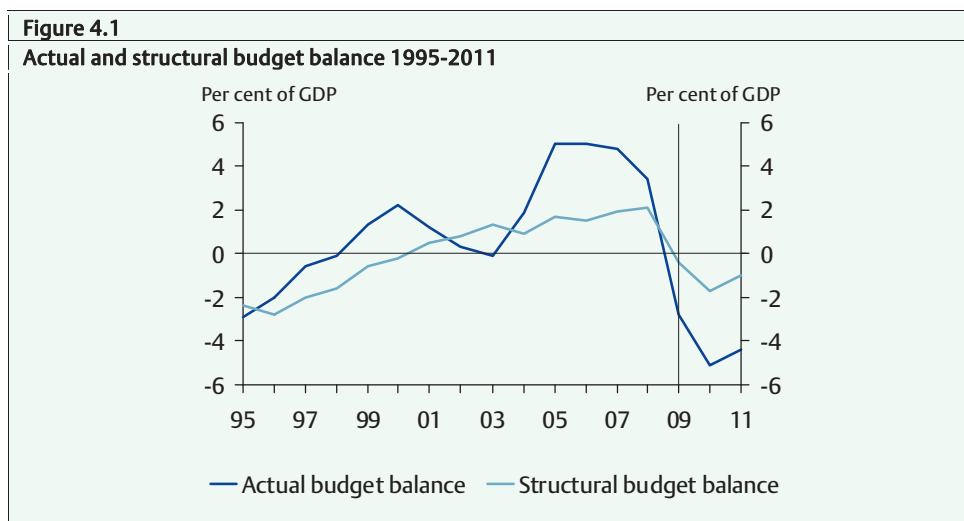
Table 4.5			
Effects of economic policy etc., 2009-2011			
	2009	2010	2011
Per cent of GDP			
Fiscal effect (first year effects)	1.1	0.8	-0.6
Special Pension scheme (SP) and funds in certain individual savings accounts (first year effects)	0.4	0.1	-0.4
Fiscal policy	1.4	0.9	-1.0
Fiscal effect (multi year effects)	-	0.5	0.7
Interest rate changes since 2008	0.5	1.5	0.8
Economic policy effect	1.9	2.8	0.4
Note: Multi year effects are measured by the impact on economic activity of fiscal policy etc. from 2009. Deviations between the total sum and the sum of each activity contribution might be caused by rounding off.			

4.3 Structural budget balance

The structural budget balance is the actual general government balance adjusted for the estimated impact on the budget from the cyclical position of the economy and other temporary factors. In light of the major change in demand, production, employment etc. the calculation of the structural budget balance is more uncertain than usual.

The structural budget balance deficit is estimated at approx. $\frac{1}{4}$ per cent of GDP in 2009 and $1\frac{3}{4}$ per cent of GDP in 2010, cf. figure 4.1. The deficits in 2009 and 2010 are primarily due to fiscal policy stimulation. Based on technical assumptions about fiscal policy in 2011, a structural budget deficit is estimated at approx. 1 per cent of GDP in 2011 corresponding to a fiscal consolidation of $\frac{3}{4}$ per cent of GDP compared to 2010. This reflects, among other things, an assumed reduction in public investments, the financing elements in the tax reform in the *Spring Package 2.0*, and assumed unchanged public consumption from 2011.

The structural budget balance estimates are in line with *Denmark's Convergence programme 2009*. The requirements related to the expected recommendation adopted by ECOFIN and the ambition of obtaining structural balance in 2015 are thus unchanged, meaning that new initiatives of approx. DKK 24bn and DKK 31bn are needed up until 2013 and 2015, respectively.

In light of the weakened cyclical conditions the estimated structural budget balance deficit is lower than the actual balance in the period 2009 to 2011. Fiscal policy affects both the structural and the actual account.

For the period 2004 to 2008 both cyclical conditions and the development in financial markets contributed to significantly higher actual budget surpluses compared to

the calculated structural surpluses. Extraordinarily large surpluses from the pension yield taxation in 2004 and 2005 as well as favourable cyclical conditions in 2006-2008 contributed to higher actual surpluses.

From 2002 to 2011 the estimated structural budget balance is reduced by 1.8 percentage points of GDP, *cf. table 4.6*.

Structural Balance (corrected for SP)		Change due to						
Level	Yearly change	Fiscal policy ¹⁾	Pension yield taxation	Net Interest	North Sea oil and gas	Special items ²⁾	Other	
2002	0.8							
2003	1.3	0.5	0.1	0.0	0.3	0.2	0.1	-0.3
2004	0.9	-0.4	-1.3	0.0	0.3	0.2	0.0	0.6
2005	1.7	0.8	-0.3	0.1	0.3	0.1	0.0	0.6
2006	1.5	-0.2	-0.5	0.1	0.2	0.1	-0.1	0.0
2007	1.9	0.4	0.3	0.0	0.2	0.1	-0.1	0.0
2008	2.1	0.2	0.1	0.0	0.1	0.1	-0.1	0.0
2009	-0.3	-2.4	-2.0	0.1	0.0	-0.1	-0.1	-0.3
2010	-1.7	-1.4	-1.5	0.1	0.0	-0.2	0.0	0.2
2011	-1.0	0.7	1.1	0.0	-0.1	-0.1	0.0	-0.2
Total	-1.8	-4.0	0.4	1.3	0.4	-0.3	0.6	

1) Due to different methods of calculation the fiscal policy effects differ from the effects used in the calculation of the fiscal effect.
2) Special items include among other things various net current and capital transfers.

Fiscal policy reduces the structural budget balance by 5 percentage of GDP from 2002 to 2010 of which 3½ percentage of GDP is contained in the period 2008 to 2010. This mainly reflects increases in public consumption and investments. From 2010 to 2011 the structural budget balance improves by ¾ percentage of GDP due to fiscal consolidation. Public investments are presupposed to decline from a historical high level in 2010, and public consumption is assumed to be unchanged in real terms.

4.4 Central government finances

The final account for the central government in 2009 reflects a deficit on the current, investment and lending account, i.e. the CIL-account¹, of DKK 29¾bn in 2009 cor-

¹ The CIL-account differs from the national account based on the central government balance with respect to the accruals concept (e.g. taxes), the treatment of financial transactions etc. In addition, some institutions that are part of the central government accounts are not considered part of the central government sector in the national accounts,

responding to 1¾ per cent of GDP, cf. table 4.7. In 2010 a deficit of DKK 99½bn is expected corresponding to 5¾ per cent of GDP.

Table 4.7						
CIL-account, 2009-2010						
	2009			2010		
	December	Final	Diff.	December (Budget)	May	Diff.
DKK bn, current prices						
Total revenues	581.3	602.0	20.7	591.8	572.9	-19.0
Total expenditures	633.8	631.8	-2.0	669.2	672.3	3.2
CIL-account	-52.5	-29.8	22.7	-77.3	-99.5	-22.1
CIL-account (per cent of GDP)	-3.1	-1.8	1.4	-4.5	-5.8	-1.3

The CIL-account deficit in 2009 is DKK 22¾bn lower than estimated in the December projection primarily due to the technical treatment of deferred payments of personal taxes and labour market contribution in the accounts for 2009. The different technical treatment of deferred payment does not have real effects on central government finances.

Furthermore, higher revenues from the pension yield taxation and lower EU-contributions etc. reduce the deficit in 2009, while lower revenues from VAT and other duties increase the deficit compared to the December estimates.

Compared to the central government budget for 2010 reflected in the December projection the CIL-account deficit is upwards adjusted by DKK 22bn in 2010, primarily due to the technical treatment of deferred payments of personal taxes and labour market contribution, cf. above. Moreover, additional governmental expenditures are expected regarding defense spending, active labour market policy, education, purchases of shares in DONG and capital expansion in SAS.

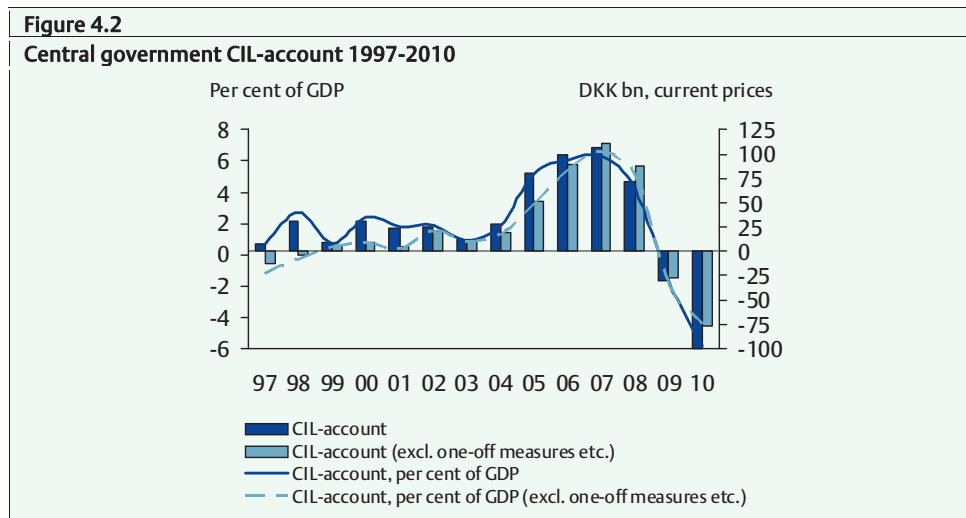
The CIL-account is to a varying degree affected by one-off measures from year to year, cf. figure 4.2. Corrected for one-off measures etc., the deficit on the CIL-account is estimated at DKK 27¾bn in 2009 (1¾ per cent of GDP) and DKK 76¼bn in 2010 (4½ per cent of GDP). Thus, in 2009 and 2010 the corrected CIL-deficit is lower than the expected actual CIL-deficit.

The correction for one-off measures in 2009 is partly due to lower than normal revenues from the pension yield taxation and increased payments of tax deductible pension contributions caused by the *Spring Package 2.0*. The revenues from duty on

and some institutions that are not part of the central government accounts are considered part of the central government sector.

withdrawals from the Special Pension scheme (SP) decrease the corrected CIL-account.

In 2010 the lower corrected CIL-deficit is mainly due to lower revenues from the pension yield taxation compared to revenues in years with normal yields.

4.5 Central government financing requirement and debt

Central government debt measured as a percentage of GDP is estimated to increase from 11.3 per cent of GDP in 2008 to 23.3 per cent of GDP in 2010 corresponding to an increase by 12 percentage points, cf. table 4.8. Measured in nominal terms central government debt is estimated to increase from DKK 196¼bn in 2008 to DKK 401½bn in 2010 corresponding to an increase of DKK 205¼bn.

The increase in debt reflects a higher CIL-account deficit and increased relending through *the Credit Package, Finansielt Stabilitet A/S*, relending to Iceland, Latvia and export loans through *Eksport Kredit Fonden*.

Table 4.8				
Central government debt, 2008-2010				
	2008	2009	2010	Diff. 08-10
End of year, nominal value (current prices)				
Domestic debt	429.5	487.9	549.8	120.3
Foreign debt	133.1	139.6	114.3	-18.8
The central government's account in Danmarks Nationalbank	-230.8	-193.2	-134.1	96.6
Fund holding of bonds	-135.7	-132.7	-128.6	7.1
Fund credit balance in Danmarks Nationalbank	-27.5	-17.7	0.0	27.5
Central government debt, DKK bn	196.2	301.5	401.4	205.2
Central government debt, per cent of GDP	11.3	18.1	23.3	12.0

The net financing requirement in 2009 was DKK 110bn, cf. table 4.9. Compared to the estimate in December this is a downward adjustment in the financing requirement of approx. DKK 32³/₄bn primarily reflecting a lower deficit on the CIL-account, cf. above.

In 2010 the net financing requirement is estimated at DKK 102³/₄bn which is an increase of DKK 25bn compared to the December estimate due to a higher CIL-deficits, cf. above.

Table 4.9				
CIL-account and net financing requirement, 2009-2010				
	2009		2010	
	December	Final	December (budget)	May
DKK bn				
CIL-account	-52.5	-29.8	-77.3	-99.5
Total relending ¹⁾	-88.7	-82.0	2.9	-2.7
Differences between posted revenues and expenditures and cash flow	-0.4	-1.8	0.0	-0.5
Net financing requirement (-net balance)	141.6	110.0	74.5	102.7
1) Including relending to infrastructure entities.				

To obtain a more uniform description of the issuing need of state bonds across countries, the domestic and foreign borrowing requirement of the central government is to be changed in *Budget Outlook* and *Economic Survey*, May 2010. The new principles, which are also to be implemented in other countries, result from discussions among EU and OECD member states to get a more accurate review of the refinancing requirement throughout the year.

Until now, the borrowing requirement has been measured by the sum of net financing requirement, repayment on long term debt and further deposit on the central government account in *Danmarks Nationalbank*. Following the new principles, repayment on short term debt (with a maturity less than one year) is included in the borrowing requirement. Repayment of short term debt is calculated as the stock of short term debt at the beginning of the year.

By including a measure of repayment of short term debt it is ensured that refinancing of short term borrowing will be listed in the borrowing requirements in each country. Thereby a more accurate picture of the borrowing requirement in the countries will be obtained.

In 2010 the domestic borrowing requirement of the central government is reduced by approx. DKK 14bn compared to the December projection to a level of DKK 107bn, *cf. table 4.10*. The reduction covers larger withdrawals on the central government account at approx. DKK 48bn which offset a larger domestic net financing requirement and larger repayments on long term debt. The increase in domestic net financing requirement is primarily due to a different technical treatment of deferred payments of personal taxes and labour market contribution.

	2010	
	December (budget)	May
DKK bn		
Domestic net financing requirement	70	99
Repayment of long term debt ¹⁾	51	56
Repayment of treasury bills ²⁾	0	0
Deposits on the central government's account in Danmarks Nationalbank	0	-48
Domestic borrowing requirement	121	107
1)	Repayment of long term debt includes the net purchase of bonds by funds, net payments from currency swaps, and acquisitions beyond the year.	
2)	Repayment of treasury bills corresponds to outstanding in the program at the beginning of the year.	

The foreign borrowing requirement in 2010 is expected to decrease by DKK 19bn compared to the December projection to a level of DKK 16bn, *cf. table 4.11*. This is also due to larger withdrawals on the central government account in *Danmarks Nationalbank*.

Table 4.11		
Foreign borrowing requirement 2010		
	2010	
	December (budget)	May
DKK bn		
Net Foreign financings requirement	5	4
Repayment of long term debt ¹⁾	25	36
Repayment of commercial papers (CP) ²⁾	5	5
Deposits on the central government's account in Danmarks Nationalbank	0	-29
Foreign borrowing requirement	35	16
1)	Repayment of long term debt includes net payments from currency swaps and acquisitions beyond the year.	
2)	Repayment of commercial papers corresponds to outstanding in the program at the beginning of the year.	

Annex 1

Table 1									
General government finances, 2009-2011									
	2009			2010			2011		
	Dec.	Final	Diff.	Dec.	May	Diff.	Dec.	May	Diff.
DKK bn, current prices									
Public consumption	489.3	492.1	2.8	507.7	509.5	1.8	520.5	515.6	-4.9
Income transfers	282.4	285.2	2.8	305.9	305.8	-0.1	315.1	317.2	2.0
Investment	36.5	35.7	-0.8	44.0	43.1	-0.9	38.2	38.2	0.0
Interest expenditure	36.5	41.2	4.6	37.1	35.2	-1.9	40.3	35.6	-4.7
Subsidies	44.7	43.0	-1.7	44.5	45.1	0.6	44.9	45.9	1.0
Other expenditures ¹⁾	52.2	54.6	2.4	59.5	58.9	-0.7	55.7	56.6	0.9
Total expenditure	941.6	951.7	10.1	998.7	997.6	-1.1	1.014.7	1.009.1	-5.6
Personal income taxes ²⁾	367.7	372.2	4.5	353.3	352.0	-1.3	363.9	364.9	1.1
Labour market Contributions	80.2	80.4	0.2	81.4	80.2	-1.2	83.4	81.5	-1.9
Corporate taxes	40.0	40.1	0.1	46.7	47.8	1.1	50.2	51.3	1.1
Pension yield taxation	6.3	9.9	3.5	12.0	18.7	6.8	14.9	8.1	-6.7
VAT	165.9	168.0	2.0	171.1	173.6	2.4	177.7	179.0	1.2
Vehicle registration tax	12.5	12.5	0.0	13.8	13.4	-0.4	14.5	15.2	0.8
Other duties	100.2	98.0	-2.1	107.1	106.4	-0.6	111.8	110.7	-1.0
Other taxes ³⁾	17.0	16.4	-0.6	17.0	16.9	0.0	17.4	17.3	-0.1
Interest revenues	28.4	35.0	6.6	27.0	25.9	-1.1	26.1	25.5	-0.5
Gross operating surplus	32.5	33.2	0.7	33.6	34.5	0.9	34.5	35.4	0.8
Other revenues ⁴⁾	40.5	39.4	-1.1	41.4	40.0	-1.4	41.6	41.5	-0.1
Total revenue	891.3	905.0	13.7	904.3	909.3	5.1	935.8	930.5	-5.3
General government budget balance	-50.3	-46.7	3.6	-94.4	-88.2	6.2	-79.0	-78.6	0.4
Net interest Expenditure	8.2	6.2	-2.0	10.1	9.4	-0.7	14.2	10.1	-4.1
General government primary balance⁵⁾	-42.2	-40.5	1.6	-84.3	-78.9	5.5	-64.7	-68.5	-3.8

Note: The specification of total public expenditures and revenues deviates from the specification from Statistics Denmark. Total public expenditures reflect public consumption, which includes revenues from sales and calculated depreciation expenditure, and total revenues include calculated depreciation. The specification of public expenditure from Statistics Denmark does not include public sales, which are included in total revenues, and calculated depreciation is not included in public expenditures and revenues in the specification from Statistics Denmark.

- 1) Other expenditures include capital transfers, transfers to the Faroe Islands and Greenland and Danish EU-contributions.
- 2) Personal income taxes include withholding taxes, tax on imputed income from owner occupied dwellings, specific taxes from households, tax on estates of deceased persons and other personal taxes.
- 3) Other taxes include social security contributions (labour market supplementary pension scheme contributions, unemployment insurance contributions and early retirement contributions).
- 4) Other revenues include profits from public enterprises, current and capital transfers from other domestic sectors and EU, and imputed (calculated) revenues such as contributions to civil servants' earned pension.
- 5) The general government primary balance states the balance of the general government finances before net interest expenditures.

Annex 2

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Diff. 2004- 2011
Per cent of GDP									
Public consumption	26.5	26.0	25.9	26.0	26.7	29.7	29.7	29.0	2.5
Income transfers	17.1	16.5	15.6	15.2	15.1	17.2	17.8	17.8	0.7
Investment	1.8	1.8	2.0	1.86	1.8	2.2	2.51	2.15	0.4
Interest expenditure	3.1	2.6	2.2	2.0	1.8	2.5	2.1	2.0	-1.1
Other expenditure	5.2	5.0	4.9	5.0	5.4	5.9	6.1	5.8	0.6
Expenditure burden¹⁾	53.7	51.9	50.6	50.0	50.9	57.3	58.1	56.7	3.0
Personal income taxes									
Labour market Contributions	4.4	4.4	4.4	4.5	4.6	4.8	4.7	4.6	0.2
Pension yield taxation	1.6	2.4	0.8	0.3	0.5	0.6	1.1	0.5	-1.1
Corporate taxes	3.2	3.9	4.4	3.8	3.4	2.4	2.8	2.9	-0.3
Value added tax	9.8	10.1	10.3	10.4	10.1	10.1	10.1	10.1	0.3
Other duties	7.8	7.9	7.8	7.6	7.3	6.8	7.2	7.3	-0.6
Other taxes	1.2	1.1	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	-0.2
Tax burden	49.2	51.0	49.8	49.1	48.3	48.2	47.3	46.7	-2.4
Interest revenue									
Other non-tax revenue	4.9	4.6	4.6	4.3	4.5	4.4	4.3	4.3	-0.6
Tariffs etc. to the EU	-0.2	-0.2	-0.2	-0.2	-0.2	-0.2	-0.2	-0.2	0.0
Revenue burden¹⁾	55.6	56.9	55.7	54.8	54.3	54.5	52.9	52.3	-3.3
1) The specification of total public expenditures and revenues deviates from the specification from Statistics Denmark. Total public expenditures reflect public consumption which includes revenues from sales and calculated depreciation expenditure and total revenues include calculated depreciation. The specification of public expenditure from Statistics Denmark does not include public sales which are included in total revenues and calculated depreciation is not included in public expenditures and revenues in the specification from Statistics Denmark. Thus the expenditure and revenue burden differ from the ascertained burdens based on the specifications according to Statistics Denmark.									

Bilag 1

Bilag 1	
Engangsforbedringer og ekstraordinære forhold, 1997-2010	
Mia. kr., årets priser	
Fremrykning af selskabsskat, a conto-ordning	8,9
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	-0,3
Korrektion vedr. afregning i 1999 af indkomstskat til kommunerne for 1997	0,1
Afregning af indkomstskat til kommunerne for indkomståret 1995	-2,4
Likviditetsmæssige forskydninger vedr. den kommunale momsudligningsordning	0,2
Afregning af feriepenge	4,7
Feriefondens renteindtægter	0,1
Fremrykning af kildeskatteafregning	8,8
Aktiesalg, EKR Kreditforsikring	0,3
Etablering af Statens Ejendomsselskab	0,2
1997 i alt	20,7
Fremrykning af selskabs-, fonds- og kulbrintebeskatningen	1,6
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	-1,2
Afregning af indkomstskat til kommunerne for indkomståret 1996	-1,3
Korrektion vedr. afregning i 2000 af indkomstskat til kommunerne for 1998	0,1
Likviditetsmæssige forskydninger vedr. den kommunale momsudligningsordning	1,0
Scandlines	0,5
Salg af aktier i TeleDanmark	30,9
Omlægning af statslige aktiver	1,9
Harmoniseret afregning af lønsumsafgift	0,7
Betalingsregler for elafgift (inkl. momseffekt)	0,5
1998 i alt	34,7
Fremrykning af selskabs-, fonds- og kulbrintebeskatningen	5,2
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	-1,9
Afregning af indkomstskat til kommunerne for indkomståret 1997	-0,1
Korrektion vedr. afregning i 2001 af indkomstskat til kommunerne for 1999	0,1
Korrektion vedr. afregning i 2001 af kapitalpensionsafgift til kommunerne for 1999	-0,3
Likviditetsmæssige forskydninger vedr. den kommunale momsudligningsordning	0,2
Aftale med Naturgas Syd og DONG	-1,4
Kapitalindsud i COMBUS	-0,3
Acontoindbetaling vedr. Dansk Tipstjeneste	0,7
Salg af statslige aktiver	1,3
Pinsepakken	-0,7
1999 i alt	2,9

Bilag 1 (fortsat)	
Engangsforbedringer og ekstraordinære forhold, 1997-2010	
Mia. kr., årets priser	
Korrektion vedr. pensionsafkastskat	2,7
Selskabsskat	-3,4
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	1,9
Afregning af indkomstskat til kommunerne for indkomståret 1998	1,3
Korrektion vedr. afregning i 2002 af personskat mv. til kommunerne for 2000	2,8
Korrektion vedr. afregning i 2002 af kapitalpensionsafgift til kommunerne for 2000	0,8
Likviditetsmæssige forskydninger vedr. den kommunale momsudligningsordning	-0,9
Pinsepakken	0,8
Overdragelse af statshavne	-0,7
Kapitaludtræk fra Post Danmark	0,3
Ekstraordinær indfrielse af saneringslån (Københavns kommune)	0,5
Ekstraordinært udbytte fra PostDanmark og DSB	0,2
Frivillige indbetalinger af personskat	0,4
Opløsning af Dansk Eksportfinansieringsfond	0,2
Omlægning af kredittider for moms (inkl. afledt effekt på andre afgifter)	12,4
Omlægning af kredittider for vandafgiften	0,2
Afvikling af ejendomsselskabet TOR I/S	-1,0
Ændring af procentgodtgørelse	0,5
Kraftvarmeværkers efterbetaling	0,3
Overførsel fra Hypotekbankens reserver	1,0
Salg af aktier i Københavns Lufthavn	0,9
Tilbageførsel fra Danmarks Erhvervsfond	0,2
2000 i alt	21,5
Korrektion vedr. pensionsafkastskat	-11,8
Selskabsskat	7,9
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	0,7
Afregning af indkomstskat til kommunerne for indkomståret 1999	-0,1
Afregning af kapitalpensionsafgift til kommunerne for indkomståret 1999	-0,3
Korrektion vedr. afregning i 2004 af personskat mv. til kommunerne for 2001	2,1
Korrektion vedr. afregning i 2003 af kapitalpensionsafgift til kommunerne for 2001	0,1
Likviditetsmæssige forskydninger vedr. den kommunale momsudligningsordning	-0,7
Ekstraordinært aktieudbytte fra DONG m.fl.	1,0
Stramning af momskredittider for store virksomheder	14,4
Afskaffelse af importmoms	-1,9
Omlægning af momskredittider for landbrug (inkl. afledt effekt på andre afgifter)	0,5
Stramning af kredittid for lønsumsafgift	0,3
Pinsepakken	1,1
Frivillige skatteindbetalinger	6,3
Fastfrysning af personfradrag/nedsættelse af A-kassekontingent	-1,2
Ekstraordinært bidrag til EU sfa. omlægning af kredittider for moms i 2000	-0,5
Overdragelse af statshavne	-0,1
Ændret beskatning af husdyrbesætninger	0,4
Naturgas Sjællands overgang til DONG	-0,2
UMTS-licenser – ekstraordinær indtægt i 2001 i forhold til den årlige indtægt 10 år frem	0,7
Indbetaling fra DTU m.fl. vedr. overgang til selveje	1,8
Tilbagebetaling af kantinemoms	-0,3
Statens forsknings- og uddannelsesbygninger	-0,6
Afregning vedr. told og landbrugsafgifter til EU (refusion af opkrævningsomkostninger)	-0,4
2001 i alt	19,2

Bilag 1 (fortsat)	
Engangsf forbedringer og ekstraordinære forhold, 1997-2010	
Mia. kr., årets priser	
Korrektion vedr. pensionsafkastskat	-12,6
Selskabsskat	3,2
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	-1,8
Afregning af personskat mv. til kommunerne for indkomståret 2000	-2,8
Afregning af kapitalpensionsafgift til kommunerne for indkomståret 2000	-0,8
Korrektion vedr. afregning i 2005 af personskat mv. til kommunerne for 2002	-0,2
Likviditetsmæssige forskydninger vedr. den kommunale momsudligningsordning	1,1
Pinsepakke	0,8
Ekstraordinært bidrag til EU som følge af omlægning af kredittider for moms i 2001	-0,4
Fastfrysning af personfradrag/nedsættelse af A-kassekontingent	1,2
EU-formandskab	-0,8
Stramning af kredittider for A-skat og arbejdsmarkedsbidrag	14,8
Tilbagebetaling af kantinemoms	-0,5
Omlægning af statslige aktiver	0,7
Konkurrenceevnepakke, lempelse af kredittid for mellemstore virksomheder	-1,5
Mindreforbrug som følge af reduktion af videreførte midler	0,5
Regeringsinitiativer i forbindelse med FL02 og 100-dages programmet	0,2
Ekstraordinært låneafdrag fra DONG	0,5
Mindreudgift vedr. tjenestemandspensioner	1,6
Statens forsknings- og uddannelsesbygninger	0,9
Afregning vedr. told og landbrugsafgifter til EU (refusion af opkrævningsomkostninger)	0,4
Tilbageførsel fra Danmarks Erhvervsfond	0,4
2002 i alt	4,7
Korrektion vedr. pensionsafkastskat	-5,9
Selskabsskat	7,5
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	-6,0
Afregning af indkomstskat mv. til kommunerne for indkomståret 2000	-0,3
Afregning af kapitalpensionsafgift til kommunerne for indkomståret 2001	-0,1
Korrektion vedr. afregning i 2006 af personskat mv. til kommunerne for 2003	-2,1
Likviditetsmæssige forskydninger vedr. den kommunale momsudligningsordning	1,8
Modregning af regeringsinitiativer i forbindelse med FL02 og 100-dages programmet	-0,2
Ekstraordinært udbytte fra DSB	0,2
Omlægning af statslige aktiver	1,0
En afregningskonto	3,5
DONG ekstraordinært afdrag af lån	0,4
Overførsel af midler fra Hypotekbanken	0,3
Supplerende engangsydelse til folkepensionister	-0,4
Grænsehandel	-0,3
Medarbejderaktieordninger, jf. Coloplast-dommen	-1,0
Tabt landsretskendelse vedr. momsopgørelse fra selvejende institutioner	-0,1
Tilbagebetaling af kantinemoms	-0,1
Tilkendt erstatning i Wanadoo-sagen	0,1
Ejendomssalg på ministerområder	0,1
Indtægt fra salg af radio-sendetilladelser (P5 og P6)	0,1
Teknisk omlægning vedr. SES, kontorejendomme	0,2
Førtidig indfrielse af udviklingslån (Indien)	0,5
Ekstraordinær tilbagebetaling af EU-bidrag for 2003	0,6
Tilbageførsel fra Danmarks Erhvervsfond	0,5
2003 i alt	0,4

Bilag 1 (fortsat)	
Engangsf forbedringer og ekstraordinære forhold, 1997-2010	
Mia. kr., årets priser	
Korrektion vedr. pensionsafkastskat	10,7
Selskabsskat	-2,0
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	-2,4
Afregning af personskat mv. til kommunerne for indkomståret 2001	-2,1
Udlodninger fra IØ og IFU samt afvikling af investeringsfonden for vækstmarkeder	1,4
Tabt landsretskendelse vedr. momsopgørelse fra selvejende institutioner	-0,1
Overførsel af midler fra Hypotekbanken	0,5
Ekstra bevilling til udbetaling af overarbejde	-0,1
Aftale vedrørende DUC's olie- og gasindvinding	2,0
Køb af Gastra A/S	-1,1
Aktieudbytte fra Dong A/S	1,1
Ekstraordinært udbytte fra DSB	0,1
Overdragelse af statens aktiepost i Orange Holding	0,1
Tilbagebetaling af statsstøtte	1,1
Rekapitalisering af TV2/Danmark	-0,8
Tilbageførsel fra Danmarks Erhvervsfond	0,7
2004 i alt	9,1
Korrektion vedr. pensionsafkastskat	21,4
Selskabsskat	0,6
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	2,4
Afregning af personskat mv. til kommunerne for indkomståret 2002	0,2
Likviditetsmæssige forskydninger vedr. den kommunale momsudligningsordning	-1,4
Køb og salg af bygninger og grunde mv.	0,1
Overførsel af midler fra Hypotekbanken	2,2
Stiftertilgodehavende i Københavns Havn	0,7
Udbetalinger af opsparede midler til universiteterne	-0,8
Salg af statens Bilinspektion	0,5
Salg af Gastra A/S	1,1
Salg af statens aktier i Bella Center A/S	0,1
Ekstraordinære udbytter under §28	0,8
Salg af aktier i Post Danmark	1,4
Indfrielse af statslån til institutioner under § 20	0,6
Engangsudgifter ifm. Overdragelse af skatteligningen til staten	-0,5
Kapitalindskud i Bornholmstrafikken A/S	-0,2
Indtægter for omlægning af Danmarks Skibskreditfond	0,4
Tilbageførsel fra Danmarks Erhvervsfond	0,4
2005 i alt	30,0
Korrektion vedr. pensionsafkastskat	4,6
Selskabsskat	-1,5
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	7,4
Afregning af personskat mv. til kommunerne for indkomståret 2003	2,1
Omlægning af den kommunale momsudligningsordning	-5,9
Overførsel af midler fra Hypotekbanken	0,1
Udlodninger fra IØ og IFU	0,3
Ekstraordinære udbytter under §28	0,7
Tilbageførsel fra Danmarks Erhvervsfond	1,6
2006 i alt	9,6

Bilag 1 (fortsat)	
Engangsforbedringer og ekstraordinære forhold, 1997-2010	
Mia. kr., årets priser	
Korrektion vedr. pensionsafkastskat	-13,0
Selskabsskat	-1,5
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	1,0
Omlægning af statslige aktiver	0,1
Udlodninger fra IØ og IFU	0,6
Ekstraordinære udbytter under §28	0,6
Étårige puljer	-0,3
Tilbageførelse fra Danmarks Erhvervsfond	1,6
Kompensation fra Esbjerg Kommune sfa. At staten overtager opgaver vedr. Esbjerg havn	0,2
Salg af Scandlines	5,7
2007 i alt	-5,0
Korrektion vedr. pensionsafkastskat, inkl. kompensation for indeksobligationer	-23,9
Selskabsskat	0,3
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	8,2
Udlodninger fra IØ og IFU	0,8
Køb og salg af ejendomme og grunde	0,2
Ekstraordinære udbytter under § 28	0,4
Tilbageførelse fra Danmarks Erhvervsfond	0,5
Midlertidig obligatorisk opsparing på 1 pct. af de statslige driftsrammer	0,8
Efterbetalt efterløn	-0,5
Kapitalindskud i Danmarks Grundforskningsfond	-3,0
Udskydelser af statslige projekter og udgifter	0,5
Kapitalindskud i Eksportkreditfonden	-0,2
2008 i alt	-16,0
Korrektion vedr. pensionsafkastskat	-9,6
Selskabsskat	5,1
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	-1,5
Afgift af udbetalte SP-midler	17,3
Øgede pensionsindbetalinger på baggrund af <i>Forårspakke 2.0</i>	-2,0
Udlodninger fra IØ og IFU	0,2
Tilbageførelse fra Danmarks Erhvervsfond	0,3
Midlertidig obligatorisk opsparing på 1 pct. af de statslige driftsrammer	-0,9
Nedlæggelse af Fiskeribanken	0,3
Et-årige puljer	-1,7
Tilsagn vedr. nedlukning af aktiviteter i Nordsøen	-3,0
Udskydelser af statslige projekter og udgifter	-0,1
Højere EU-bidrag 2007-2009	-1,1
Mindreindtægt vedr. landbrugsstøtte som følge af EU-afgørelse	-0,7
Salg og køb af ejendomme og grunde	-0,2
Kapitaludvidelse i SAS	-0,6
Kapitalindskud i Vækstfonden	-0,5
Kapitalindskud i Eksport Kredit Fonden	-0,4
Fusion af Post Danmark A/S og Posten AB	-2,2
COP15	-1,0
Indtægter ved lukning af Skibsgarantifonden	0,1
2009 i alt	-2,2

Bilag 1

Bilag 1 (fortsat)	
Engangsforbedringer og ekstraordinære forhold, 1997-2010	
Mia. kr., årets priser	
Korrektion vedr. pensionsafkastskat	-25,5
Selskabsskat	-1,4
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	-1,3
Afgift af udbetalte SP-midler	0,9
Afregning af personskat mv. til kommunerne for indkomståret 2007	0,9
Omlægning af statslige aktiver	2,0
Udlodninger fra IØ og IFU	0,1
Tilbageførsel fra Danmarks Erhvervsfond	0,1
Et-årige puljer	-0,9
Kapitaludvidelse i SAS og aktiekøb i DONG mv.	-1,9
Overdragelse af gymnasier mv. i forbindelse med overgang til selveje	3,3
Arbejdsmarkedets feriefond	0,5
2010 i alt	-23,3

Bilag 2

Bilag 2 Offentlige finanser, 2009-2011									
	2009			2010			2011		
	Dec.	Maj	Ændr.	Dec.	Maj	Ændr.	Dec.	Maj	Ændr.
Mia. kr., løbende priser									
Forbrug	489,3	492,1	2,8	507,7	509,5	1,8	520,5	515,6	-4,9
Overførsler	282,4	285,2	2,8	305,9	305,8	-0,1	315,1	317,2	2,0
Investeringer	36,5	35,7	-0,8	44,0	43,1	-0,9	38,2	38,2	0,0
Renteudgifter	36,5	41,2	4,6	37,1	35,2	-1,9	40,3	35,6	-4,7
Subsidier	44,7	43,0	-1,7	44,5	45,1	0,6	44,9	45,9	1,0
Øvrige udgifter ¹⁾	52,2	54,6	2,4	59,5	58,9	-0,7	55,7	56,6	0,9
Udgifter i alt²⁾	941,6	951,7	10,1	998,7	997,6	-1,1	1.014,7	1.009,1	-5,6
Personskatter mv. ³⁾	367,7	372,2	4,5	353,3	352,0	-1,3	363,9	364,9	1,1
Arbejdsmarkedsbidrag	80,2	80,4	0,2	81,4	80,2	-1,2	83,4	81,5	-1,9
Selskabsskatter	40,0	40,1	0,1	46,7	47,8	1,1	50,2	51,3	1,1
Pensionsafkastskat	6,3	9,9	3,5	12,0	18,7	6,8	14,9	8,1	-6,7
Moms	165,9	168,0	2,0	171,1	173,6	2,5	177,7	179,0	1,2
Registreringsafgift	12,5	12,5	0,0	13,8	13,4	-0,4	14,5	15,2	0,8
Øvrige indirekte skatter	100,2	98,0	-2,1	107,1	106,4	-0,6	111,8	110,7	-1,0
Øvrige skatter ⁴⁾	17,0	16,4	-0,6	17,0	16,9	0,0	17,4	17,3	-0,1
Renteindtægter	28,4	35,0	6,6	27,0	25,9	-1,1	26,1	25,5	-0,5
Bruttoestindkomst	32,5	33,2	0,7	33,6	34,5	0,9	34,5	35,4	0,8
Øvrige indtægter ⁵⁾	40,5	39,4	-1,1	41,4	40,0	-1,4	41,6	41,5	-0,1
Indtægter i alt²⁾	891,3	905,0	13,7	904,3	909,3	5,1	935,8	930,5	-5,3
Offentlig saldo	-50,3	-46,7	3,6	-94,4	-88,2	6,2	-79,0	-78,6	0,4
Renter, netto	8,2	6,2	-2,0	10,1	9,4	-0,7	14,2	10,1	-4,1
Offentlig primær saldo ⁵⁾	-42,2	-40,5	1,6	-84,3	-78,9	5,5	-64,7	-68,5	-3,8

1) Øvrige udgifter indeholder blandt andet kapitaloverførsler, overførsler til Færøerne og Grønland samt bidrag til EU's budget.

2) Opgørelsen af de samlede offentlige udgifter og indtægter afviger fra Danmarks Statistiks nye reviderede opgørelse. Det offentlige forbrug omfatter indtægter fra salg af varer og tjenester samt beregnede udgifter til afskrivninger, og i lyset heraf er det valgt at fastholde den hidtidige opgørelsesmetode. Danmarks Statistiks opgørelse af de offentlige udgifter omfatter ikke det offentlige varesalg, der flyttet til indtægtsopgørelsen, ligesom der ikke længere indgår beregnede afskrivninger i de offentlige udgifter og de offentlige indtægter. På den baggrund afviger opgørelsen af de samlede udgifter og indtægter definatorisk fra Danmarks Statistiks opgørelse.

3) Personskatter mv. indeholder: Kildeskatte, ejendomsværdiskat, vægtafgift fra husholdninger, afgift af dødsboer og gaver samt andre personlige skatter.

4) Øvrige skatter indeholder bidrag til sociale ordninger (A-kassebidrag og efterlønsbidrag).

5) Øvrige indtægter indeholder blandt andet overskud af offentlig virksomhed, diverse drifts- og kapitaloverførsler fra andre indenlandske sektorer og EU samt imputerede (beregnete) indtægter i form af bidrag til tjenestemandspensioner.

6) Den primære saldo angiver stillingen på de offentlige finanser før nettorenteudgifter.

www.fm.dk